

309710

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6. } చెన్నపట్టణము 1919వ సం॥ అక్టోబరు నెల 16 వ తేది గురువారము } NO. 162
సంపుటము. ౬ } సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ మాస పక్ష ద్వి. } సంచిక ౧౬౨

అమృతాంజనము

ఈ నొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిలైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమన నయమగును. సులభ వెల 0-8-0 అణా.

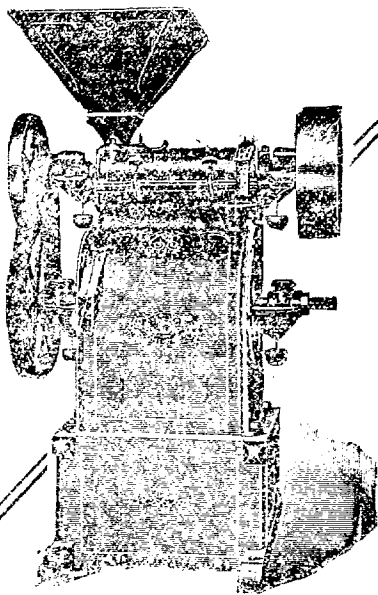
మోహినితైలము రు 0-12-0

తామర తైలము 0-6-0

దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

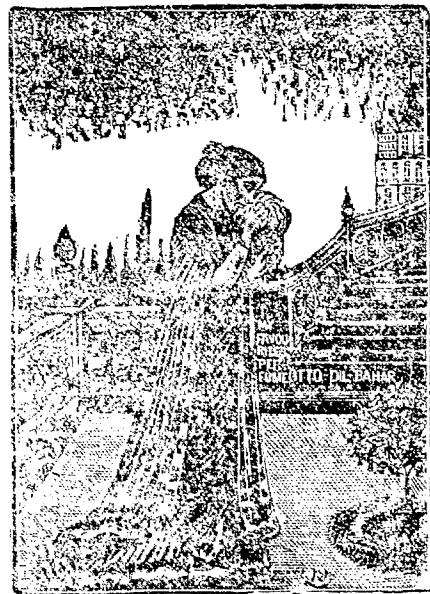
Apply to:

The Andhra Patrika Press,

7. Thambu Chetty Street, Madras.

నోటీసు.

మదరాసు తిరువల్లిక్కేటి ఈశ్వరరావు లాలావీధి 34-వ నెంబరు ఇంటిలో నివసించు చున్న సామా రంగభాష్యం శ్రేణి అనే నేను ఇందు మూలకముగా అందజేసి తెలియజేయుచు మనగా నేను 1919 సెప్టెంబరు 30-వ తేదీన మా లెండింగ్ నుండి వీటిపోయివాను. గతకు యింతటి నుండి నేను నానా రామానుజము శ్రేణిగారి కుటుంబమునందు అవిభక్త కుటుంబికుడను నాను 1808 ఎస్. రంగభాష్యం శ్రేణి.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన వరిమళ్లద్రవ్యము

ఓ పోడిల్బు హారు (రిజిస్టర్)

వరిమళ్లద్రవ్యముల కన్నీటికి పది రెండు

అంతియాకేళియనందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల విజయమును ప్రకటించు క్రెడిటును నిజమైనది.

దీనిలో సాచాయి కంపెనీ మేమియును లేదు గాన ఆచార ములను నడచునాడ దీనిని విరళ్యునిగమున నుపయోగింపవచ్చును. వల విభజనకు భుక్తుల నుపాసన దీనియందు గలదు. మిక్కిలియైన చుక్కలు కేయిలములమీద నేసిన వానినను. అక్కడే జోసికెక్కిన భుక్తులను వ్యాపించు పరిశీలనకుంటి జరిమళ్ల వరిమితమున వ్యాపించుచుండును. దీని నుపయోగింపకాలము అంతియాకేళి వరి ప్రదర్శనములకు విలలకు వెళ్లకై (వరిభక్తులయ్యె) రు 2-0-0 మ్యునైజు రు 0-12-0 ఇన్నునైజు రు 0-8-0 వి.సి. వ్యాపి రు 0-5-0 విశ్వలయలకు వరిమితతో క్రింది పోస్ట్ పేజియ్యవచ్చును.

ఆక్టోబరు 15 నుండి ద్రగ్ అంకు తెలికల్ కంపెనీ, (D 126 W 100) 155 జుమ్మానగీరు, బాంబాయి.

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

పబ్లిసిటీబోర్డు వారి పకటనము.

ధరలు ఎక్కియండడమును గూర్చి.

ఇప్పుడు ధరలు ఎక్కియండడమును గూర్చి ఇండియా దొరతనము వారికి నెక్రెటరీ గారయ్యారు ఆర్. పి. మోర్టో గారు ఇండియా దొరతనమువారి చట్ట నిర్మాణపు కథలో నెక్రెటరీ నెల 15 వ తారీఖునందు రిపబ్లికన్ పబ్లికేషన్స్ లోని మాటలలో సంగ్రహముగా తెలుపుచున్నాము. ఇప్పుడు ధరలు హెచ్చి వుండడానికి మూడు కారణము లున్నవి. (1) ధరలు లోకముతా హెచ్చి వుండడానికి వుండే కారణములే మన జేతములో కూడా వున్నవి. (2) మన ఇండియా జేతములో కూడా హెచ్చి వుండడానికి వుండే కారణములే మన జేతములో కూడా వున్నవి. (3) మన ఇండియా జేతములో అక్రమముగా కొన్ని పోటులందు మాక్రమే కొన్ని కారణము లున్నవి.

1. ధరలు హెచ్చి వుండడానికి లోకముతా వుండే కారణము లేకంటే—యూరోపు ఖండములో వున్న ముఖ్యమయిన జేతములందు నిలవించుచున్న వాడగము కొన్ని యేళ్లనుండి ఏ క్రొత్త సరుకులను జేసుకోకుండా ఒకరొకరిని చంపుకొంటున్న ఒకరొకరి జేతాలను పాడుచేసుకొంటున్న వుండేవారు అందువల్ల లోకముతా కూడా మనములకు ప్రభుత్వ తెలివయ్యవన్న కస్తువులన్నీ చాలా కొంచెము పోయినవి ఇంతే కాకుండా యూరోపులో వున్న ముఖ్యమయిన దొరతనములన్నీ సామ్యు లేక చూడే కాగితాలను సామ్యుగా వాడుకొంటూ వుండేవారు గతకాల కతులైన సరుకుల కొంచెముయో సామ్యు ఎక్కువయ్యుండేది. ఇట్లా చేయడమువల్ల సరు లన్నిన్నీ ధర హెచ్చి పోయినవి. లోకముతా ధరలు హెచ్చిపోయిందవల్ల మన ఇండియా జేతములో కూడా ధరలు హెచ్చిపోవడము తప్పని సరి మైసది ఇట్లా కాకడానికి కారణమేమంటే. ఇతర జేతాలలో చేయబడే సరుకులు చాలా ప్రత్యయ పోవడమువల్ల అక్కడ వుండే కరణ మన జేతపు సరుకులకు కొనకొకటనీ వచ్చి వాటికొరకయి యెం యెక్కువ ధరలయినా యిచ్చడానికి సిద్ధపడియుండేవారు. ఇంతే కాకుండా మన జేతపు లాన్న యూరోపులో వుండే సరుకులకు ప్రతి సంవత్సరమున్న కొనకొకటనీ వుంటున్నందున వాటికి అక్కడ వుండే హెచ్చు ధరలను యిచ్చకలసి వుండేది. యధము జరుగుతూ వుండేవారు యూరోపు ఖండమునకు చాలా వాడలు జేతపు కారణము వుండే సరుకులకు దొరతనము వారు యిచ్చి జేతాలకు చాలా పంపియ్యలేదు. అందువల్ల యూరోపులో వుండేవారు మన జేతపు సరుకులకు కొనకొకటనీ యెక్కువ ధరలు ఇస్తామని వాగిని మన జేతములో వున్న సరుకుల ధర మొట్టమొదట హెచ్చిపోలేదు. కాని, సర్వము చేసే వాడలు చాలా లేకపోయిందంతే మన జేతములోకి దిగుతుంటే అయ్యే సరుకులు చాలా కొంచెముయో పోయినవి. అందువల్ల మన జేతానికి వచ్చే సరుకుల ధర పెంటనే చాలా హెచ్చిపోయినది.

2. ధరలు ఎక్కిపోవడానికి మన ఇండియా జేతము కల వుండే కారణము లేకంటే—మన జేతములో అనేక పోటులందు కష్టాలు తరుచులేదు. అందువల్ల కష్టసాయపు కష్టము చాలా తగ్గిపోయినది. మన వాళ్లకు ముఖ్యమయిన ఆహార పదార్థములయొక్క విశ్వము గోదములు పండించే భూములు అంతకు ముందరి సంవత్సరములోకంటే 1 కోటి 60 లక్షల ఎకరాలు తక్కువయి యుండెను. అందువల్ల ఆ పంటలు 6 కోట్లు 75 లక్షల పుట్టు తక్కువయి పోయినవి మన జేతములో సర్కారువారు రూపాయలను హుండి కాగితాలను కూడా చాలా ఎక్కువగా చేయవలసి వుండెను. గనుక మన జేతములో కూడా తిండి కరువులు చాలా తగ్గిపోవడమే కాకుండా రూపాయలన్నీ హుండి కాగితాలన్నీ చాలా ఎక్కువగా వుండెను. అందుచేతనే మన ఇండియా జేతములో కూడా ఈ యేడున తిండి కస్తువుల ఖరీదున్న ఇతర కస్తువుల ఖరీదున్న హెచ్చిపోయినది.

3. ధరలు హెచ్చి పోవడానికి మన జేతములోనే కొన్ని కొన్ని పోటులందు వుండే కారణములు—యధమును బట్టి మన జేతములో వుండే రయలు యంత్రములన్నీ రయలు బస్సులన్నీ చాలా తక్కువయిపోయినవి. క్రొత్త యంత్రాలను క్రొత్త బస్సులన్నీ యూరోపులోనుండి రప్పించడానికి వీలు లేకపోయింది. అందువల్ల బాగా కంటలు పండిన ఒక జిల్లాలోనుండి కంటలు పండిన జిల్లాలకు సరుకులను ఎగుమతి చేయడానికి వీలు కాకపోయినది.

నిలవపున్న సరుకులు.

మనకు ధరలు ఇంకా ఎక్కిపోయేదాని కొన్ని హేతువులవల్ల అవి అట్లా హెచ్చిపోలేదు. ఆ హేతువులు ఏవంటే—ఈయేడాది మొదలు పెట్టినప్పుడు పాతకంటలు చాలా మట్టుకు నిలక పడినట్లు తోస్తున్నది. యధుద్ధ ప్రారంభమునకు మునుపు 5 సంవత్సరములలో బర్మాలోనుండి కాక మన జేతములో నుండి మాక్రమే 4 కోట్ల 58 లక్షల 64 వేల పుట్లు

ధాన్యమును అవరచినను అప్పు విండినీ తరజేలవల ఎగుమతి అవుతూ వుండేది. యధము జరుగుతూవుండే కాలములో ఆనగా, 1914-1918 వ సంవత్సరములందు ఏటా 2 కోట్ల 84 లక్షల 51 వేల పుట్లు తిండి కస్తువులు మాక్రమే ఎగుమతి అవుతూ వుండెను. ఆ కాలమునకు మన తిండి కస్తువులు ఇట్లా 5 గ ము ను బు తు మాక్రమే ఎగుమతి అవుతూవుండెను. మునుపటి సంవత్సరములలో కంటే ఈ సంవత్సరములో మొట్టమొదట మన ఆహారపదార్థములు చాలా నిలవవుండేన వని యెప్పు చేయడానికి ఇంకొక సంగతి కూడా వున్నది.

వాడలు తగ్గిపోవడము.

మన జేతములో 1899 వ సంవత్సరములో చాలా తక్కువగా వాడలు తగ్గినవి. అప్పటికంటే కూడా నిరుదు మనకు చాలా తక్కువ వాడలు తగ్గినవి. కాని 1900 వ సంవత్సరములో మన సర్కారువారు చాలామంది నీవలను తామే పోషించవలసి వుండెను ఈ 1919 వ సంవత్సరములో అంటే నో వారు పంపియి తక్కువ యంది మాక్రమే పోషి చవలసి తస్తున్నది. 1918 వ సంవత్సరములో చాలా ధాన్యము నిలవ వుండేవాని మనకు కంటలు బాగా కండక పోవడమువల్ల చాలా కష్టమవుతుందని మన సర్కారువారు యెందుగానే గ్రహించగలిగారు.

ధాన్యమును ఎగుమతి చేయడము, నిగుమతి చేయడము.

మన కంటలు బాగా వుండలేదని తెలుసుకోగానే మన సర్కారువారు మన జేతములోనుండి ధాన్యమును ఎగుమతి చేయరాదని వుత్తరువుచేసి మన వాళ్లకే తిండి కస్తువులు సరిగా దొరకేట్లు చేయడానికి ఒక వున్యోగమును ప్రత్యేకముగా నిమించియున్నారు. అవున్యోగమునకి ఆహార పదార్థముల కమిషనరు అవి చేరు. మన సర్కారువారు ఇట్లా చేయడము వల్ల మన ఆహారపదార్థములు బతుకీ జేతాలకు పోవడము చాలామట్టుకు తగ్గిపోయింది 1918 వ సంవత్సరముందు జరిగి నెల మొదలుకొని జూలై నెల వరకన్న విద్యుదు తప్ప యితర ఆహారపదార్థములు 50 లక్షల 54 వేల పుట్లు ధాన్యము ఎగుమతి చేయబడెను. ఈ 1919 వ సంవత్సరములో మొదటి ఏను నెలలోను అవి 2 లక్షల 79 వేల పుట్లు మాక్రమే ఎగుమతి చేయబడినవి; ఆనగా, నిరుదు ఎగుమతి చేయబడిన మొత్తములో 18 వ పాటు మాక్రమే ఈ సంవత్సరములో ఎగుమతి చేయబడినట్లు తెలుసున్నది.

విశ్వమునో, వాని ఎగుమతి నూటికి డెబ్బయి వరుస తగ్గింది చేయబడింది అనగా, 1918 వ సంవత్సరములో మొదటి ఏను నెలలోనూ 81 లక్షల 78 వేల పుట్లు విశ్వము ఎగుమతి అయింది కాని 1919 వ సంవత్సరములో 21 లక్షల 51 వేల పుట్లు మాక్రమే ఎగుమతి చేయబడినది. ఇట్లా ఎగుమతి అయిన 21 లక్ష 51 వేల పుట్లులోను 16 లక్షల 92 వేల పుట్లు విశ్వము బర్మా జేతములోనుండి పంపబడింది. కాని మన జేతములోనుండి కూడా ఈ సంవత్సరములో ఎగుమతి అయి యున్న విశ్వములో చాలా భాగము సింహళము, స్త్రీయులన్ని నెలలో మె.టులు, మోరీను అనే జేతాలకు ఎగుమతిచేయబడినది. అక్కడ మన జేతములో చాలామంది బ్రతుకుతున్నారు. కొంత ధాన్యము ఆరావియ జేతానికి కూడా ఎగుమతి చేయబడడానికి మన సర్కారువారు ఒప్పుకొన్నారు. ఎందువల్ల నంటే, మన జేతములోనుండి అక్కడికి యాత్రకు కష్టమొందిన మనవారే. అనీ పంటలున్నాడు. జపాన్, బాబా మొదలైన పరజేతాలకు అక్కడివారు విశ్వమును పంపించుచునీ గాని, మన జేతములు అక్కడ లేన గనుక, మన సర్కారువారు పంపించ కూడదని ఉత్తరువుచేసినారు. ఇట్టి జేతాలలో వున్న మన జేతములకు మనము ఆహారము చేయడము విధానము చేయకదా. అందువల్ల మన సర్కారువారు తమ సామ్యమంత సహాయమున వారికి చేసేయొక్కారు వారు అట్లా చేయకపోతే అక్కడ వున్న మన వాళ్లు చాలా యెక్కువ యిచ్చింది కడేవారు. సింహళము పంపించుచు అప్పనో, మనము అక్కడివాటికొరకై విద్యుదు ఎగుమతి చేయకపోతే, అక్కడ తనిపాటులు చేసుకొంటూవున్న వారు చాలామంది మన జేతానికి వచ్చి కూర్చుండేవారు. ఇట్లా మన సర్కారువారు మన తిండికస్తువులు ఇతర జేతాలకు ఎగుమతి చేయకూడదని ఆలంక పెట్టడమే కాకుండా, వారు అప్పటియో జేతములోనుంచి గోదములను రప్పించియున్నందువల్ల మనకు ఆహారపదార్థములు ఎక్కువగా దొరకడానికి వీలయినది ఇట్లా వారు మనకు సహాయము చేస్తున్నారు. బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారు గోదముల నిగుమతినూర్చి ఏర్పాదియన్న కమిషనరు (అధికారులు) మన జేతానికి కావలసియున్న గోదములను అనుసరించే యిచ్చడానికిన్ని ఆధాన్యమును మన జేతానికి తీసికొనకచ్చే ఓడలు మామూలుకంటే చాలా తక్కువకూలినీ ప్రయ్యోగినీ టట్టున్న ఏర్పాదుచేసి మనకు సహాయముచేసి యున్నారు. మన సర్కారువారు ఇట్లాటి ఏర్పాదుచేసి మన జేతానికి చాలా పుణ్య 9 లక్షల పుట్లు గోదములను తెప్పించియున్నారు; ఇంకను తెప్పిస్తూవున్నారు. వారు ఇట్లా ధాన్యములను రప్పిస్తూవున్నందువల్లనే వాటిధర ఇంకాయెక్కువ కాకుండా నిలిచియున్నది. అట్లా చేయకపోతే అది చాలా ఎక్కువయి పోయ్యేది. బర్మాలోనుండి మన జేతానికి విద్యుదును తీసికొనిరావడానికి చాలా

నన్నీ వాడలు లేనందువల్ల ఏయేవోట్లా అవి ఎక్కువ కావలసి వుండెను అక్కడికి తనిపించడానికి చాలా కష్టముగా వుండెను. కాని యిప్పుడు మన దొరతనమువారు కావలసినన్ని వాడలను సంతోషించి విద్యుదును బర్మాలో నుండి అవి తీసుకొని రావడానికి కిరాయినికూడా పుట్టి 1-1 12 రూపాయల నుండి 5 వేల రూపాయలకు తగ్గించి వున్నాడు. ఆ విద్యుదున్నీ వేరేవేరే పోటులకు తీసుకొని పోవడానికి కూడా ఇప్పుడు రైలుబండ్లున్న మరొక యె క్కువ కులభముగా దొరకుచున్నది. ఈ సంవత్సరమును కష్టముకూడా బాగానే తరిసి యున్నందువల్ల ఇకమిదట మనకు ఆహారపదార్థములు కులభముగానే చాలినంతగా దొరుకుతనని తోస్తున్నది. ఈ సంవత్సరము చివరలోగా ధాన్యపు వర్షము ఎక్కువైతేనే జరుగుతూ వుంటుందని సర్కారువారి నమ్మకమైయున్నది. అందువల్ల అప్పుడు మన ఆహారపదార్థములు సమృద్ధిగా దొరకేట్లు చేయడానికి మన సర్కారువారు ప్రాచీనదేశాధికారిక పోతుంది.

ధరలు.

మన జేతములో వున్న 5 ముఖ్యమైన రేవులట్టులకులం గుర్తు వున్న సామ్యులలో మన ఆహారపదార్థముల యెక్కువ ధరలు హెచ్చు కావడమును గూర్చిన్ని అటువంటి సంగతుల విషయమున్న మన సర్కారువారికి తెక్కలు తయారుచేసి చూపవలసిన డై రెక్టుగాను బాగా విచారణచేసి యున్నారు. 1914 వ సంవత్సరము జూలై నెలనుండి 1919 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలోగా ధరలు నూటికి 67 వంతున హెచ్చినవి. యూరోపు ఖండమును ఒక జేతములో అవి నూటికి 284 వంతున హెచ్చినవి. అక్కడ వున్న ఇతర జేతాలన్నింటిలోనున్న నూటికి 85 వంతు తక్కువ కాకుండా హెచ్చియున్నవి. ఇంగ్లాండు జేతములో నూటికి 167 వంతున హెచ్చిపోయినవి. మన ఇండియా జేతములో ఏప్రిల్ నెలలో నుండి ధరలు ఇంకా హెచ్చిపోయినవ నేమాట నిజమే. కాని మన సీలట ముఖ్యముగా ఆధారమైయున్న మెరక ధాన్యముల నూటికి నూరుకంటే కూడాధరలు హెచ్చిపోయినవ నేమాటకూడ నిజమే కాని మన అదృష్టమువల్ల ఈ సంవత్సరమును మన జేతములో మెరక కంటలు బాగావుంటనని తోస్తున్నది. మన సర్కారువారు మనకు కావలసియున్న ఆహారపదార్థములను బయటి జేతాలనుండి దిగుమతి చేయించేటప్పుడు అవి బీదలకు చువగా అమ్మబడేట్లు కాగ్రక పెట్టుతున్నారు. అట్లాదిగుమతి అయ్యే ధాన్యాన్ని చరకగా అమ్ముడాకి వారు క్రొత్త బాగానును పెట్టి జాటిమీద తగినంత వైచారణచేయుచున్నారు. బహువాక్యంధరున్న ఇంతధరకే అమ్మబడినది ఉత్తరువు చేయడముకంటే తామేవానిని చరకగా అమ్మించడము ముందని మన సర్కారువాటికి తోచినది. ధరలు ఇంతకంటే ఎక్కువగా వుండకూడదని వారు ఉత్తరువుచే ప్రయత్నము తరువద్దన్న ధాన్యమును బహువాక్యంధ అమ్మకుండా దాచుకొంటూ రేమో అని వారు యోచించి యిట్లా చేస్తున్నారు ఎందున్న రైసె స్పెషలేండా బర్మాలోనుండి విద్యుదును ఎగుమతి చేయరాదని వారు వుత్తరువుచేసినందువల్లనే బర్మా విద్యుదుధర యెక్కిపోకుండా వుండెను. వారు ఏర్పరిచిన ధరకు తక్కువగానే అమ్మడానికి ఒప్పుకుంటేనే గాని వారు తర్తకులకు రైసెస్ ఇచ్చకుండా వుండేవారు. రయితుల విద్యుదున్ని అమ్మకుంటే వానిని అమ్మకతప్పదనినీ రేపాతే వానిని బలవంతా తీసుకొంటామన్నీ ఆరయతుల ఇండియా ముక్కు సంరక్షణ అనే చట్టము ప్రకారము బర్మా దొరతనమువారు తెదరించి వారువానిని అమ్మినేసేట్లు చేసినారు. గాని అవి ఇండియాకు వెలువలవున్న రయితులకున్న తర్తకులకున్న నుంచి ధరలు ఇచ్చివారు. గాని అవి ఇండియాకు వెలువలవున్న నితర జేతములలో వుండే ధరలకంటే చాలా తక్కువయి యున్నవి. రంగులో విద్యుదుధర పుట్టి 1-1 80 రూపాయల మొదలు కొని 86 రూపాయల వరకున్న ఉన్నది సింహళములో పుట్టి 18 గుమాన 58 రూపాయల మొదలు 70 రూపాయల వరకున్న ఉన్నది. బాబాలో పుట్టి 1-1 52 రూపాయలు. నయములో ఆధర గుమాన 70 రూపాయలు. జపాన్లో 80 రూపాయలు. దీన్ని బట్టి బర్మాలో విద్యుదుధర చాలా ఎక్కువైవున్నట్లు అది యితర జేతాలలోకంటే చాలా తక్కువైవున్నదని కనబడుతున్నది. మన దొరతనమువారు రైసెస్ను ఇచ్చి ఈ సంవత్సరమును మొదటి ఏనువి నెలలోను బర్మాలోనుండి మన జేతానికి 58 లక్షల 91 వేల పుట్లు విద్యుదును రప్పించియున్నారు. మన దొరతనమువారు విద్యుదుధరను ఇట్లా తగ్గించి యుంచినందువల్లనే మనకు చాలా కులయినదని స్పష్టమవుతున్నది. వారు ఇట్లా చేయకపోతే వాని ధర ఇంకా చాలా ఎక్కువైవుండేది అనడానికి సంతకమే మిన్నీ లేదు.

ఇకముందు చేయబడిన యెర్పాలు.

ఆహారపదార్థములను బయటి జేతాలకు పంపియేయరాదని యెత్త మొట్టమొదటిసారి మన దొరతనమువారు వుత్తరువు చేసియున్నారు. ఇప్పుడున్న స్థితి కులకుబట్టి వారు ఈలాగున చేసియున్నారు. కాని ఇకమిదట కూడా ఎక్కువైన్ని ఇట్లా చేస్తూ ఉండడము ముందికాదని వారికి తోస్తున్నది. మన రయితులకు చాలా లాభము తెచ్చేకంటలు ఇంకా చాలావు

మన అవసరము, ప్రతి, వేరువేరుగా మొదలైనవి. ఆహార వ్యవస్థలను పరస్పరములను ఎగుమతి చేయరాదని సర్కారు వారు ప్రత్యేకముగా ప్రకటించినది. మన దేశములో కావలసిన వస్తువులను ముట్టుకున్నామే అవసరము కంటిపెట్టారు.

తక్కిన పొలాలులో ఇప్పుడు ఆహారవ్యవస్థలను వారు కంటిపెట్టినట్లుగా, ఎక్కువ సామాన్యము సంపాదించుకొనలే నని వారు ఆచారాలలో ప్రతి, వేరువేరుగా, జనుల మొదలైన వంటలు కంటిపెట్టారు. అప్పుడు మనవంటలు బాగా కంటిపెట్టినట్లు మనవాళ్ళే కావలసి వస్తుంది ఆహారవ్యవస్థలు. దొరకక పోయి, రయితులు సాధారణముగా మన ఆహారవ్యవస్థలను ఇప్పుడుంటే ఎగుమతి చేయకూడదు సర్కారువారు ఒక్కొక్కప్పుడు మన ప్రజలకు కావలసిన వస్తువుల ఆహారవ్యవస్థలను వారు ప్రైవేటు పెట్టుకొంటారు. గనుక ఏ సంవత్సరములోనైనా మన వంటలు బాగా వుండకపోయినా గాని మందరి సంవత్సరములో మిగిలివున్న భాగము మనకు పనికివచ్చి మనకు కనవులేకుండా వుండటము కొంతమట్టుకు సహాయము చేస్తుంది. కాని మన దేశములోనుండి యితరదేశాలకు బియ్యమును ఎగుమతి చేయరాదనే ప్రత్యేకము యిప్పుడే యిచ్చబట్టినది. మన సర్కారువారు ప్రత్యేకముగా బియ్యపు ధర త్వరగా పెంచుకొన్నట్లుగా చేయడము వారి ప్రత్యేకము కాదు. ఇతర దేశాలలోనూ ధరలు తగ్గిపోయినట్లు యిప్పుడు ఒక్కొక్కసంవత్సరము మనకు వుండిన ధర గాక పది రూపాయలమాత్రమే ధర అయి యున్నది గనుక మన దేశములకు ఆహార వ్యవస్థలను బయటిదేశాలకు పంపించివేయడము అంత లాభకరమైన వ్యాపారము కాదని ప్రకటించారు మన దొరకనమువారి సమక్షముననున్నది. ఇకమీదట ధరలు తమకు తామే తగ్గిపోయే సాగు లేకపోయే, మనకు క్రొత్తవంటలు పండించుకున్న మన సర్కారువారు బియ్యము గాని గోధుమలగాని బయటిదేశాలకు పంపించి వేయకుండా వుండటము చేయడానికి నిశ్చయము చేసుకొన్నారు. మన దేశములో ధరలు యింత తగ్గించి వుండడము అగత్యమువుంటే, వారు మనకు క్రొత్తవంటలు పండించువారి కూడా మన భాగ్యము బయటిదేశాలకు పోకుండా వుండటము చేయ నిశ్చయించుచున్నారు.

ధరలు ఇప్పుడు చాలా ఎక్కిపోయి వుండడమువల్ల కొద్దికాలాగాళ్ళకు చాలా యిబ్బందిగా వున్నాగాని మొత్తము మన దేశానికి మేలే అయియుండవచ్చునని మనము భావించుచుకొనలేము. ఇది లాభవస్త్రములతో సంబంధించిన విషయము యిప్పుడు. మనము మన దేశానికి ఇతర దేశాలలో నుండి తెప్పించుకొనే సరుకుల ధరకంటే మన దేశములో నుండి అదేవంటలకు పంపించిన సరుకుల ధర ఎక్కితము యింటే, మన దేశానికి మొత్తము ఎక్కువగా భయపడుతుంది. మన దొరకనమువారికి వచ్చియున్న లెక్కలను పరిశీలించినచో, యిద్దరాలనులో మన దేశానికి మొత్తము లాభము దొరికిందని కనబడుతున్నది. 1919 న నవంబరు 1 నాడు 1914 న సంవత్సరము వరకున్న 5 ఏళ్ళలో మన దేశములో ఏటా 8⁷⁸/₁₀₀ కోట్ల కొత్త వాడెములు కావలసి వుండినది. 1914 మొదలు 1918 వ సంవత్సరమువరకు వున్న 5 ఏళ్ళలో మన దేశానికి ఏటా 22⁸/₁₀₀ కోట్ల కొత్త వాడెములు కావలసివుండినది. యిద్దరినిమించి పోయిన 5 సంవత్సరములలో మన దేశములోనికి దిగుమతి అయివున్న సరుకుల ధర కంటే మన దేశములోనుండి ఎగుమతి అయిన సరుకుల ధర ఏటా 28 లక్షల రూపాయలు తక్కువైవుండినది. మొత్తము మన దేశము ఇతరదేశాలకు ఋణపడిపోయినట్లుయినది. అయితే యిద్దరము అరంభమున తరువాత వచ్చిన 5 ఏళ్ళలో మన దేశములోనికి దిగుమతి అయిన సరుకుల ధరకంటే మనదేశములో నుండి ఎగుమతి అయిన సరుకుల ధర ఏటా 20⁹/₁₀ కోట్ల రూపాయలు హెచ్చుతూవచ్చినది. ఇందువల్ల పరదేశాలలో మన దేశానికి ఏటాను యితరదేశములకు ఋణ పడుతూ వచ్చినది గమనించవలసివచ్చింది. మన మామీదిన లెక్కలను పరిశీలించినచో తెలియజేయక పోవచ్చును. అటువంటి హెచ్చుతగ్గులను వుండడానికి వేరే కారణములు కూడా వుంటే వుండవచ్చును. కాని వాటిమూలమున యిద్దరాలములో మన దేశానికి మొత్తము లాభము కలిగినట్లు ప్రకటించినది. కాబట్టి మన దేశములో పండి వంటలకు ఎక్కువ ధరలు ఎక్కువగా వున్నావన ప్రకటించుచున్నా, మన దేశములోనికి దిగుమతి అయ్యేసరుకుల ధరకంటే మనదేశములోనుండి ఎగుమతి అయ్యేసరుకుల ధరలు ఎక్కువై వుంటేవచ్చును, మన దేశములో వున్న కొంతమందికి కొంతకాలము వరకు యిబ్బంది కలిగినాగాని, మొత్తము దేశానికి మేలే అని మనకు మనవచ్చును. ఇట్లా యిబ్బంది కలిగేవాళ్ళు కూలిపనులు చేసుకొనేవాళ్ళున్న కొద్దికాలావాళ్ళున్న మాత్రమే అయి యున్నట్లు కనబడుతుంది. కరువుసాయపుణములు చేసుకొనే రయితులకు అదిమంచి కాలమే అయివుంటుంది. ఇదివరకు మన రయితులు చాలా బిడవాళ్ళే వుండినందువల్లనే వాళ్ళు తమ పిల్లలకు చదువుచెప్పిం

కోయంబుత్తూరు అగ్రికల్చరల్ కాలేజి దొరకనమువారి ప్రకటనము.

ఈ కళాశాలకు చెందిన విద్యార్థులు, ఉన్నత పరిశీలకులు ఉన్నత ప్రాధికారము వారు కారని దొరకనమువారికి తెలియజేయుచున్నది. వ్యవసాయ కృషి, ముఖ్యముగా ఉన్నత పరిశీలకులు, వృద్ధిచేయలేనట్లు అభ్యర్థులను విద్యార్థుల విద్యాపరిమాణమును అధికము చేయలేదు. కళాశాల విద్యా విధానమును సంస్కరించినది. ఈవిషయమై విచారణచేసి దొరకనము వారికి సలహా లొసంగుటకు క్రిందివాని యొక సంఘముగా నేర్పరచుకొనించడమైనది.

ఆర్. సి. వుడ్డే గారు ఎం. ఏ. ఆర్ట్స్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్—అభ్యర్థకుడు.

గౌ. రావుబాదర్ గారు. డి. కె. రామమూలగారిగారు, గౌ. రావుబాదర్ గారు. డి. బాలాజీరావు నాయుడుగారు, హెచ్. ఛాంపియన్ గారు ఎం. ఏ. రెకరెండు ఎస్. డి. బాదర్, కావలి—సభ్యులు.

ఈ కమిటీవారికి తగినసహాయ మొసంగ అగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరుగారు ప్రార్థించుట. రాజీవు సంవత్సరం జాబ్ నెలలో కళాశాల తెరువునపుడు క్రొత్తకర్తల సమయంలో లేవలసిన దొరకనమువారి అభిప్రాయము గాన, జనవరి 1 తేదీలోగా ఈ సంఘమువారు తమ నివేదికమును ప్రకటించ ప్రార్థించుట.

కాటకనివారము.

రెవెన్యూవారము ప్రకటనము.

కాటకనివారమువారి ప్రకటనము. ఈవిషయముగా భవ సహాయ మొసంగుట మొదలగు పనులు పెట్టెబరుమానమున యాక్రందపేర్కొనబడిన ప్రజలముందు చేయబడినది. గంజాముట్లా ఉత్తరభాగమున (1) నూమ్ నూర్ తాలూకా (2) ఉదయగిరి ఏజెన్సీలోని చొక్కపాడు ఖండము (3) కల్లికోట, అటగడ, బిడి, పాలూరు, ముచ్చు, కొనాన ఎట్టెట్ల యిందు పెట్టెబరు మానమున 6 క లేదా మొదలు 27 క లేదా వరకు 4 వారములు యిం దీక్రింద వివరించినవిధముగా సహాయ మొసంగబడినది.

పెట్టెబరు	1 మొ. 6 తే.	వరకు	49640	94711	144851
6	18	54945	95746	150691	
18	20	54875	92991	147866	
20	27	54689	91846	145985	

అగ్రికల్చరల్ కాటకనివారమువారి 21 లక్షల రూపాయలకు ఖర్చు పెట్టబడినది. పెట్టెబరు, అట్టెబరు మానములందు సుమారు 12 లక్షల రూపాయల ఖర్చుకావచ్చును. ఈవిషయమై తగినసలహా లొసంగుటకు ఛాయెక్ కమిషనర్ గారు రాజీలుయిండు సర్కారులు చేయుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా నడిగామ తాలూకా యందును దొరకనమువారి సహాయము గరమానము 16 వ తేదీనుండి నిలువబడినది. పెట్టెబరు నెల 18 క తేదీవరకు కోజుకు సుమారు 450 మందికి సహాయ మొసంగబడినది. సుమారు 26000 రూపాయలు యివివయమున ఖర్చుచేయబడినది.

శ్రీ గోఖలే నాటకసభ — బ్రాహ్మణకొమారు, బావట్లలో ఈనెల 18-వ తేదీ శనివారము

సత్యహరిశ్చంద్రియము

రూపకసభాకమిటి యగు బ్రహ్మశ్రీ హరిశ్చంద్రియము రావుగారు హరిశ్చంద్రియ పాత్రను పోషించు.

బ్రహ్మాండం సుబ్బారావు, ప్రెసిడెంటు.

మనోరేఖపాయి మంచి కృతసాయపు కర్మలను నేర్చుకోలేకపోయి వుండినాడు. మన రహితాంగము ఎక్కువ భాగ్యవంతులైతే వాళ్ళు బాగా చదువుకొని మంచి కృతసాయపు కర్మలను నేర్చుకొనగలవా రవుతారు. వాళ్ళు అట్లా నేర్చుకొంటేనే ఇంకా ఎక్కువభాగ్యవంతులు కాగలుగుతారు. ఇప్పుడు ధరలు హెచ్చిపోయినందువల్ల మన దేశానికి చిట్టచివరకు మేలే కలుగుతుందో లేక కేదే కలుగుతుందో యాధికావెప్పడము ఎవరికీని సాధ్యముకాదు గాని, లోకమందంతా లెక్కలేని బాధలకు తెచ్చియుండిన యిప్పటి యిద్దరములమున మన దేశానికి మొత్తము మేలే కలుగవచ్చునని మనము ఇకమీదట సమీక్షించుచున్నాము.

బంగారాదేశపు తుపానువలన గలిగిన నష్టములు.

బంగారాదేశపు తుపానువలన నష్టములను ప్రకటించినది మరొక విషయము:— వంటల విషయమున గలిగిన నష్టములంటి సుకేరి నుండలేదు. ఖల్వాకుండలమందలి వంటల కెక్కువ నష్టము గలుగలేదు. ఫరీదుబాద్ లో కిర వంతునష్టము వచ్చినది. ద క్కా మి మెన్సింగులలోని నష్టము చాల తక్కువ. ఫ్లాని కాధి కారులు వెంటనే ప్రజలకు తగిన సహాయ మొనరించు నిమిత్తము ఎవరి కంత నష్టము సంభవించినదియు కనుగొనుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. సర్కారువారు నష్టముల వివరములను గుండుటను జూచి వెంటనే అట్టెబరు 1-వ తేదీని నష్టములను మందలములలోని ప్రజల కాయందలాది కారులు తగిన సహాయ మొనరింపవలయు నని యొత్తరువుల నంపిరి. ఆ ప్రజలకు తగినంతభాగ్యము సంపదలినదని నివేదికపెను డైరెక్టరుగారికి తెలుపబడినది. కొందరికి భవసహాయమును కొందరికి క్రొత్తసహాయమును, కొందరికి ఋణసహాయమును కొందరికి కర్మ సహాయము సంబంధములగు ఋణ సహాయమును, గృహములను దురలగట్టించు కొను వారలకు భవసహాయమును, కరువుల కొనకొన్న వారికూడ ఋణ సహాయమును, ఇండ్లకు కట్టుకొనుటకు కలపదు, బర్మాబియ్యము సవరణమును, వైద్యసహాయమును చేయుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. జమీందారులకు తమ రైతులకు చేరవైనన్నివిధముల సహాయము చేయగోరబడింది. పెట్టెబరు బ్యాంకులలో సామాన్య కరూలు చేయబడగలగ, క్రొత్తగా మరొకన్ని ఋణములిచ్చునట్లుగను ఏర్పాటులు చేయబడినవి. రాష్ట్రమునకు గలిగిన మొత్తము నష్టము యధార్థముగా ఎంతయన్నచో ఇప్పుడు తెలియదుగాని కొంతమేలు మాత్రము గమనించుచున్నది. మరీమాదు వారములైన వెనుకను తుపాను సంభవించియుండిన అప్పటికి మంచిపంట వశమొనడి "అమక" చేసంతయు చెడియుండును. అంతియగాక వాకుంట రాజధానియంతటను గూడ తృప్తికరముగా వుండినది. అంతియగాక వెక్కు గృహములు వడిపోవుటవలన నదివరకు పనిలేకయుండిన మాలివారలకు భాగుగ పనిగలిగినది. పెట్టెబరు నెలాఖరునకు అట్టెబరు నెలారంభమునకు బర్మాబియ్యముకలిమిరముగ వచ్చునట్లుదివర కార్థులైయుండెను.

వంగరాష్ట్ర ఆదానివారక సంఘము.

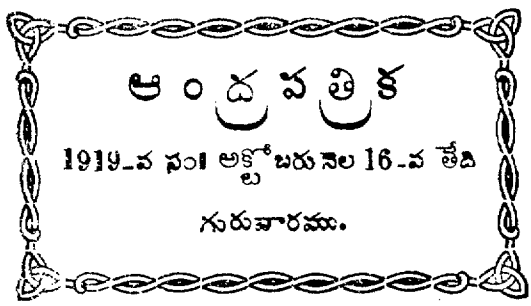
ఆదానివారక సంఘమువారి యాజమాన్యమున వంగరాష్ట్ర ఆదానివారక సంఘమువారు సమావేశమైరి. జనరలు కలెక్టర్ డి. చక్రవర్తిగారు వివిధప్రజలకు తగిన ప్రతినిధులు తమ రిపోర్టుల నంపిరి తెలియబరిది. జిల్లా కమిటీలు, ఫ్లాని కల్చ కమిటీలు ఏర్పాటులు ఆదానివారక సహాయము చేయుచున్నవి. అన్నిచోట్లను గూడ నీ కమిటీలు సర్కారు ఉద్యోగియలతో కలిసి పనిచేయుచున్నవి. మినహరి మొదలగు వారెవరైన సంఘాపనలకు గూడ నీ కమిటీవారు సహాయ మొనరించుచున్నారు. దాక్టరు సర్వాధికారిగారు యాజమాన్యమున వైద్యసహాయ మొనరింపబడుచున్నది. కమిటీవారు లక్షావది యేడువల రూపాయలను జరుచేసిరి. చిన్ని కమిటీలకు డబ్బును వంతులయేగాక బర్మా బియ్యమును, మడుకబట్టలను గూడ కొనుబడి నెల కంపుటకు వారు నిశ్చయించిరి. చిన్ని కమిటీల కంపుటకు సామ్య వైద్యసహాయమున తుపాయాగింపబడును

పుదుచ్చేరిలో స్థితి:— ఉత్తరదక్షిణభాగములు

రెండిటియందును విషజ్వరమును కలరామును గూడ కలవు. ఉత్తరభాగమున ఈ నెల 8 మొదలు 18 వరకు 6 కోజులో విషజ్వరము 9 కి సోకినది. ఇద్దరు చనిపోయిరి. ఈనెల 2-6 తేదీ మొదలు 14-వ తేదీవరకు కలరా యిద్దరికి సోకినది. ఒకరు చనిపోయెను. స్థితికరము 5 గురికి సోకి యిద్దరు చనిపోయిరి.

కనిగిరి డి. ము. కోరులో

o. p. No 27 of 19
కంతుకూరు తాలూకా మాలకొండాయుడు పాలెం గ్రామకావరమును గోకు వోబయ్య చనిపోయినందున ఆతని ఎట్టెబరు సంబంధించిన బాకెటగాను ఆతని భార్య గోకు లక్ష్మయ్య వారసు సన్నిహితులొకరు పిడిమను దాఖలు చేసుకున్నది. ఈ విషయములో యెవరికయినా ఆక్షేపణ యున్నయెవల వారు స్వంతముగా గాని ప్రిదరుద్వారా గాని 11-11-919 తేదీ వాటికి తెలుపుకోవలెను.
వెట్లూరు రామకృష్ణయ్య
(1887) ప్రిదరు.

అంత్యరంగము.

జాయింటుకమిటీ విచారణపు తుదిరంగమున సాక్ష్యమిచ్చుచున్న వాటిలో, ప్రజాశయ వత్తుచున్న లక్ష్యసంఖ్యకులని జెప్పవచ్చును. ఇండ్లో బ్రటిష్ సంఘము వత్తుమున సర్ జాన్ హ్యూస్ వెల్లు గారును, మిషనరీల వత్తుమున జనరలు బూతు లక్కరుగారును, రాష్ట్రప్రభుత్వముల వత్తుమున సర్ మైకేలు ఓడ్యయ్యగారును ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సభ వత్తుమున సర్ విలియం డ్యూకు మొదలగు వారును సివిలు సర్వీసువారి వత్తుమున సర్ ముక్రే హమిక్కుగారును, ఇండియా ప్రభుత్వవత్తుమున సర్ థామసు హాలెండు మొదలగువార లీమారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వవత్తుమున సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారిదివరకు రెండుమార్లు సాక్ష్య మిచ్చియుండిరి. ఇది చాలదో యనునటులు, వారు మరీయొక వరి విచారించబడిరిని రూటరు దెలుపు చున్నాడు. మాంటాఫర్డు విధానపు సూచనలను సంక్షిప్తపరచుచున్న మెస్టనుగారు పదే పదే సాక్ష్య మిచ్చివలసిన అగత్య మేమి గలిగెనో తెలియదు. సర్ శంకర్ నాయరుగారియబో యెడి సాక్ష్యజలిమిని తగ్గించ నుద్దేశించబడనేమో తెలియదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమున బాధ్యత నీ సమయమున ప్రవేశ పెట్టుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపలేదనియు, సామ్రాజ్య శాసనసభలో వరిపాలనానుభవము లేని సభ్యు లధిక సంఖ్యాకులుగ నుండురిని వారు భయపడు చున్నారనియు, మెస్టనుగారు బలికిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వమున ప్రజలకు బాధ్యతను గాని వలుకు బడినగాని, ఒకగుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమున కేమూత్ర మిష్టములేదని స్పష్టపడుచున్నది.

అధికారవర్గపు దుర్గము రాష్ట్రములందు బలహీనమయినను, కేంద్రప్రభుత్వమునందు దానిని నురక్షితముగ కాపాడవలెనని మెస్టనుప్రభుత్వము విశ్వప్రయత్నముల గావించుచున్నాడు. సర్ థామసు హాలెండుగారు, వర్తమాన ప్రజాశయము గావించబడ గూడదని నిశ్చయించియుండిరి. కలనల్ ఎలియట్ గారు, వైద్యశాఖ ప్రజల పరము గా గూడదని, నోక్స్ వక్కాణించిరి. ఈశాఖ ప్రజల పరముగనో, ఉన్నతోద్యోగులనేకులు తమ వనులను చాలించికొందురట. వైద్యశాఖలో యూరపి యనులు ప్రవేశించుట దుస్తర మగునట. వీరి బెదిరింపు, సర్ మైకేలు ఓడ్యయ్యగారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వము స్థాపితమగునో, సివిలు సర్వీసువారు కనుల చాలించికొందురిని తెలిపిన బెదిరింపునకు, తుల్యముగ నున్నది. ఇటుల భయపెట్టువారిని, ఉద్యోగములలో నసలే ప్రవేశ పెట్టుకొనకుండుట, సమంజసము. వీరి స్థానములను సమర్థులగు భారతీయులనేకు లాక్రమింపగలి యుండురు. భారతీయోద్యోగుల క్రింద, ఆంగ్లేయాధిపత్య కవ కాళ ముండనేరదట. వంగదేశములో వ్యాపించిన మన్య జ్వరమును గాని, హిందూదేశమునందు స్థిర నివాస మేర్పరచికొనిన ప్లేగువ్యాధిని గాని, లక్షల కొలది ప్రజలను మ్రింగివైచుచున్న విషజ్వరమును గాని, దేశము నింకను సంక్షోభ పెట్టుచున్న నితర సాంక్రమిక వ్యాధులను గాని, పారద్రోలుటకు

ప్రస్తుత మెట్టి దృఢప్రయత్నములు పలుపబడెనో, అవి ఎంతవరకు ప్రజలకు శాంతిగలిగించెనో, జాయింటుకమిటీవారు కనుగొనునో ఎలియట్టు గారి వాక్యముల యాదార్థ్య ముపుడు తెలుపదును.

సింహాశ్రయపుగారికి జవా బిచ్చుచు, సమర్థులగు భారతీయభివృద్ధులు చాలమంది గలరనియు వాగ్దాంధ యూరపియనులు కనిజేయుట కంగీకరింతు రనియు, ఎలియట్టుగా రంగీకరింపవలసినవచ్చెను. మాంటాఫర్డు విధానమునకు మూలకారకు డగు, లయనల్ కర్జిసుగారు సాక్ష్య మిచ్చుచు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును సమర్థించి, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము స్థాపితమని చెలిపిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వములకు, ప్రత్యేక కోశములుండుట అవసరమని వీరిమతము. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారిని సమర్థించుటకు, కర్జిసు గారు తోడగుట విచిత్రము. కర్జిసుగారి సూచన కొనసాగునో, రెండు ప్రభుత్వములను కలయిక సాధ్యపడక, నిరంతరసంఘర్షణమున కెడము గలుగును. సక్రమాధిపత్య కవ కాళ ముండక, పోరాట ములతో కాలము గడచుచుండును. సివిలు సర్వీసు వారి వత్తుమున ఇదివర కనేకులు సాక్ష్య మిచ్చి యుండిరి. కార్యదర్శిసభ, ఇండియా ప్రభుత్వము, రాష్ట్రప్రభుత్వముల వత్తుమున సాక్ష్యమునై కొన బడుచుండ, సివిలు సర్వీసువారి వత్తుమున ప్రత్యేకముగ సాక్ష్యము నై కొనవలెననుట, సహేతుక ముగనుండదు. అయినను, ఇండియా ప్రభుత్వము వారి విషయమై, ప్రభుత్వ కార్యదర్శికి తెలుపగ, జాయింటు కమిటీవారు జ్యోక్తి, సిమ్ అను సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగుల సాక్ష్యమును తీసికొనుట కంగీకరించరట. సంస్కరణ విమూలగు వారిసాక్ష్య మింత విస్తారముగ తీసికొనబడుచుండ, ప్రజాశయ ములను నిరూపించగల కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు త్యల్ప ప్రాతినిధ్య మొసగుట, వత్తు సాతమును సూచించుచున్నది. ఆంగ్ల దేశమునందు దిపుడున్న హాస్సేను ఇమాము, బిషివచంద్రపాలు, రంగ స్వామి అయ్యంగారు మొదలగు ప్రతినిధుల సాక్ష్యము నై కొనుటకు, జాయింటు కమిటీవారేల బూనలేదో తోచుచున్నది. జాయింటు కమిటీవారి విచారణ రానురాను హాస్యకథనము క్రింద వరిణమించుచుండుట శోచనీయము.

వెనుకకు నడుచుట

ప్రపంచ మంతయు ముందంజవైచుచుండ, ఇండ్లో బ్రటిష్ సంఘభిమానులు, వెనుకంజ వైవ బ్రయత్నించుచున్నారు. నెపైం బరు మా స పు “వైట్ ట్లైటు సెంచరీ అండు ఆపు”రను మానవత్రి కలో సర్ ఎలియట్టు కాల్యిన, జప్తిను మార్లు అను వారలు వ్యాసములను వ్రాసిరి. ఉభయమును, ప్రాచ్యదేశముల సత్వరాధిపత్య గూర్చి, వె ఆ గొందుచున్నారు. కాల్యినగారు, హిందూదేశము గూర్చియే ప్రత్యేకముగ చర్చించిరి. మాంటాఫర్డు విధానము వీరికి విప్లవమువలె గ స్పట్టు చున్నది. సంస్కరణముల గావించవల దని హెచ్చరించుచు కాల్యినగారు అసంబద్ధ మగు వాక్యముల నిటుల వ్రాసిరి:

“హిందూదేశము నెన్ని వత్సరములవర కయి నను నిప్పటివలనే నేలుచుండవచ్చును. జర్మను ఉపద్రవము సమసినది. రుష్యను ఉపద్రవ ముడు గంటినది. అందుచేత మనము నెమ్మదిగ యోచింప వచ్చును. మన యధికారములను కోల్పోయిన దప్ప, రాజద్రోహుల నెవరినయినను నులభముగ నడచివేయవచ్చును.”

వైవాక్యముల బట్టి దేశము నుపద్రవ మెదు రొనినపుడు, సంస్కరణముల నొసగవలెననియు,

లేనిచో నక్కర లేదనియు ధ్వనించుచున్నది. కాల్యి నుగారి వాక్యములు, రాజద్రోహుల కెంతయేని ప్రోత్సాహము గలిగించవచ్చును. ఇటువంటి వాక్య ములవలననే, లేనిపోని యశాంతి ప్రబలుచుండును. ఇట్టి యభిప్రాయములనే, మార్షలుగారును వెలి బుచ్చుచున్నారు. ప్రాచ్యదేశములకు, స్వవరిపాల నము వనికరా దని వీరి యభిప్రాయము. ఇండ్లో బ్రటిష్ సంఘ సభ్యు లెంత యరచినను, వారి వాక్యములను వినెడివారి కాలమున నెవరును లేరు. ఆంగ్లదేశమునందు, హిందూదేశమునకు స్వవరి పాలనావ్రదాన మవసర మని, అధిక సంఖ్యాకు లంగీకరించెదరు. కాని, వివరములలో మాత్రము భేదాభిప్రాయములు సహజముగ ప్రబలియున్నవి. కాల్యినప్రభుత్వముల ప్రయత్నములు, నీటిస మును గుచు, గడ్డిపోచను చివర కాధారము జేసికొన నెంచువాని యత్నములవలెనే, వ్యర్థములు గాక మానవు. అట్టివారితో కలసి వ ని జే యు చున్న, కొందరు బ్రాహ్మణేతరసాధుల స్థితి మిగుల దయ నీయమగుచున్నది.

పంజాబు విచారణసంఘము

ఈ సంఘమువారు అక్టోబరు మాసాంత మున ఢిల్లీలో గూడుదురనియు, ఎట్టి సాక్షులను విచారింపవలెనో సంఘమువారే నిర్ణయింతు రనియు, విచారణ బహిరంగముగ పలుపబడినను అధ్యక్షులు తలచునో ప్రజల జేమము కొరకు విచారణను రహస్యము గ జరుపవచ్చుననియు, ప్రచురింపబడినది. ఈ సంఘమునకు, హంటరు ప్రభువు అధ్యక్షులు. న్యా. రాన్ కిను, గౌ. రైసు, మేజరు బారో, సర్ చిమకలాల శతల్ వాడు, సర్దార్ సాహిబ్జాడా సుల్తాన్ అహమ్మద్ ఖాను గార్లు సభ్యులు మొదటి నియామకమున డాక్టరు సప్తూగారు సభ్యులుగ గలరు. వీ రొక్కరియందే ప్రజలకు విశ్వాసము గలరు. వారు సభ్యులుగ నుండుట కంగీకరింపకుండుటచే, సంఘనిర్మాణము నెడ ప్రజల కిపుడు విశ్వాసము గలుగనేరదు. గౌ. స్మిత్తుగారును, గౌ. పండిత జగద్ నారాయణ గారుచు కూడ, నిపుడు సభ్యులుగ జేర్పబడిరి. పండిత జగద్ నారాయణగారిని జేర్చుట లాభకర మనుటకు సందియము లేదు. కాని, కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసంఘముల వత్తుమున నొక్క సభ్యుని నైనను జేర్చకుండుట చోద్యముగ నున్నది. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, సర్ శంకర్ నాయరు మొదలగు భారతీయప్రముఖులను సభ్యులుగ జేర్చుటవలన, ప్రజలలో విశ్వాసము బెరుగెడిది. ఆంగ్లదేశమందలి జెయిల్ న్యూసు మొదలగు వత్రికలు, విచారణ సంఘనిర్మాణము నాక్షేపించుచున్నవి. మరి యొక రాలతుసంఘ ముగ నీ సంఘము పరిణమింపకుండ నుండు గాక యని గోరుచున్నాము.

బిషివ చంద్రపాలుగారి సమయస్ఫూర్తి.

ఔమ్మ ఆఫ్ ఇంయా పత్రికకు లండను విలే ఖకు డిటుల వ్రాసెను:

“ఆంగ్లదేశమం దంతటను, హోంరూలర్లు పరిశ్రామిక పట్టణములకు వెడలి ప్రజల సమావేశ ములలో నువన్యసించుచున్నారు. బ్రదర్ హుడ్లు కాంగ్రెసు సభలో సర్ హోరీ బాగ్లెస్టు గారు సామ్రాజ్యము, భౌతిత్వముగూర్చి ఉపన్యసించిరి. “నేటిపు” జాతులలో భారతీయులనుకూడ, వారు తెలివి తక్కువుగ జేర్చిరి. ‘ఆఫ్రికా, మలయా, ఇం డియా దేశములలో, జేహదార్థ్యమునందును, ధన మునందును, విద్యయందును శ్వేతజాతులతో సమానముగ సభివృద్ధిజెందుచున్న నేటిపులను సామ్రాజ్యమునం దెటుల నుంచనగునను సమన్య

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

దీపావళి పండుగ.

ఆంధ్రులందరూ తమ శక్తివంచనలేక వండుగదివసమున బందరు జాతీయకళాశాలకు కానుకల సమర్పించి, ఆంధ్రమారను పూజించ బ్రాధితులు.

మనల నెడకొనుచున్నదని వారు తెలిసిరి. ఈ వాక్యములకు భారతీయులనేకులు అసమ్మతిపాపిరి. సర్ హరిగారు కూర్చొనిన పిమ్మట, బిషివ చంద్ర పాలుగారు వేదిక నెక్కి, గంభీరమగు వక్రత్వముతో భారతీయులను నేటిపు జాతులందు జేర్చినందులకు, తీవ్రముగ ఖండించిరి. బ్రతును దేశము హిందూ దేశమునకు మేలు జేసిన విషయమును వారంగీకరించిరి. 'మాకు కృతజ్ఞులు కందని మిరడుగ నంతవరకు, మేము కృతజ్ఞత పాపితిమి. కాని, మీరు నిష్కర్ష గ కోరునపుడు, మీ వాక్యములకు విమర్శించవలసి వచ్చుచున్నది.' అని పాలుగారు నివేదించిరి. సర్ హరి జాకస్తనుగా రీ సందర్భమున వివేకము జాపలేదనుట స్పష్టము.

అగ్నికుల క్షత్రియ మహాసంఘము, బందరు. ఈ సంఘపు 1918-19 సంవత్సరపు నివేదికము ఉల్లాసా జనకముగ నున్నది. ఈ సంఘము వారు అగ్నికుల క్షత్రియ మహాసంఘా తీర్మానములను కార్యరూపమున బెట్టుటకు బాగుగ కృషి నలిపిరి. ఈ సంఘాభివృద్ధికి, ప్రసంగి వెంకట రంగయ్యగారి కృషియే, ముఖ్యకారణమని తేలు వడగలదు. వీరు అగ్నికుల క్షత్రియ హస్తలను చేరుతో నొక భవనమును కట్టించి యిచ్చుటయే గాక, దాని ఆవరణలో నావికాపాఠశాలకు ఒక భవనమును ఆయుర్వేద పాఠశాలకు ఒక భవన మాను రీ వేల రూపాయిల వ్యయముతో కట్టించిరి. శివగంగతాలూకు 30 ఎకరముల భూమిని దానమొసంగిరి. వీరివలెనే, మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం గారును అధిక ధనసహాయము జేసిరి. ఇంకను సహాయముజేసిన ప్రముఖులు వలుపురు గలరు. ఈ సంఘమువారు స్వసంఘమున విద్యవ్యాపివ జేయుటకు వ్యక్తిగతముగ కృషి నలుపుచున్నారు. అందలి వివరములనన్నిటిని ప్రచురించుట కిప్పుడు తావు జాలదు. ఈ క్రయత్నములు సఫలమై, అగ్నికుల క్షత్రియ సంఘము ఆంధ్రీ సంఘమునకు బలమొ సగునని విశ్వసించెదము. ఒక్కహితమును మాత్రము, కార్యనిర్వాహకు లనుసరించవలసియున్నారు. సాహిత్యవిద్యను మాత్రమే, బాలురకు నేర్పుచో లాభ మేమాత్రము గలుగదు. కులవృత్తికి తగినటుల ప్రోత్సాహమొసగెడి కార్మికవిద్యగూడ సాహిత్య విద్యతో బాలు గలపుచో, సంఘమున కెంతయేని మేలు గలుగును.

17-వ అక్టోబరు

రేపటిదినమున, తుర్కీవిభజనముగూర్చి తమ యనంగీకారము జూపుటకు హిందూ దేశమునందన్ని భాగములందును, మహమ్మదీయులు ఉదవసాన ప్రతము బూని ప్రార్థనల గావించెదరు. చెన్నపురి గూడ యిందు పాల్గొన నున్నది. మహమ్మదీయుల మనములు, తుర్కీ సమస్యగూర్చి, కలవరపూరితము లగుటలో నాశ్చర్యము లేదు. తుర్కీ సుల్తాను, వారికి మత గురువగుటచే, సుల్తాను వలుతుబడి తగ్గుట మహమ్మదీయులకు మిగుల సంతకముగ నుండు ననుట నిశ్చయము. గాంధీమహాశయుని ఉద్బోధనము ననుసరించి, హిందూవులు గూడ

రేపటిదినము మహమ్మదీయ సోదరులకష్టముల గూర్చి సానుభూతి కనుపరచెద రనుటకు సంది యము లేదు. కాని, ఉభయసంఘములును శాంతి భావముతో మెలగి, అల్లుల కడమియక, ఆంగ్ల క్రభత్వమువారికిని, సంధిసభ వారికిని తమ భావ తీవ్రత నెఱుకరది, కార్యసిద్ధులగుట ధర్మము.

సమాధానము.

డాక్టరు భోగరాజు వట్టాభి సీతారామయ్య వంతులగారు మాటలు ప్రాసించి:

"ఆంధ్రవర్తికయొక్క 13వ తేది సంచికయందు, కృష్ణవర్తిక కథారావు సంచికయందు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలను గూర్చి గో. వెం. కృష్ణారావుగారిచే ప్రాయబదిన విమర్శనము జూచితిని. కళాశాల వార్షికోత్సవ సందర్భమున 800 ఆహ్వానములు ఆంధ్రీయునక, 20 ఆంగ్లయునకు ఆహ్వానింపబడి, ఆంధ్రీయులకు విభిన్నముల నివి వంతులదగ, మిగిలి నవిగిద్దియూ తెలుగుని తిట్లన అయిన కారణమున కొద్దియం దికి బంతుబడియుండెను. ఇట్లు ఆహ్వానములు కార్యనివేదిక మను, కళాశాలాభ్యుత్థిని నివేదికమున, నారాయణమూర్తి వంతులగారి యుత్సాహమున, ఇరవీయ ఆంధ్రమున నే యున్నరు ఈసందర్భమున దెలుపుచున్నాను. కొంతమంది కక్షిగ్లకు మాత్రము ఆంగ్ల ఆహ్వానములు వారి గజ్యక కనుకూల మగ నుండునను అపహేళనల గురుస్తా కొన్ని వంతులు గూడ తెలియకచ్చుచున్నది."

పి. వి. కృష్ణారావు వంతులుగారు, యం. బి. బి. యన్.

వీరు, వైద్యకళాశాలలో శారీరక శాస్త్ర ప్రధానో పాధ్యాయులుగ నియమింపబడిరి తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించుచున్నారము. వీరు ఆంధ్రులు. ఈ యున్నతవదని బడయుటకు, ఆంధ్రులలో వీరే క్రథములని తెలియుచున్నది.

హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు.

'మద్రాసు మెయిల్' ఈవిషయమై నివృత్తికత్తికయం దిట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఇండియా కోర్టుదర్శి, చెన్నపురి హైకోర్టుయందు రెండు టెంపరరీ న్యాయమూర్తి పదవులకు కాళ్ళక మొ ర్చిన తెలియకచ్చుచున్నది. దీనివలన న్యాయ స్థానమున 4 ర హిందూ న్యాయమూర్తు లేర్పడెదక. ప్రస్తుతము గా, నవరసవరయ్యగారు, శేషగిరి అయ్యగారును కాళ్ళక న్యాయమూర్తులుగా జూరారు. ఇప్పుడు న్యాయ మూర్తి కుమారస్వామి గాత్రుగారు కాళ్ళకను చేరుబడిరి. 30 జూన్ వాలిన్ గారు సెలవునందుటచే జరిగినమార్పుల యందు న్యాయమూర్తిగా ఆప్టచేయుచున్న పి. కృష్ణకాగారు కాళ్ళకను చేరుబడెదరని నమ్ముచున్నాము. 30 జూన్ వాలిన్ గారు తప్పివేయట పి. ఇ ఆప్టచేయగారు పూర్వకాణా కోర్టు ఫీడ్ జడ్జిగా తిరిగి నియమింపబడెద రని తలంచుచున్నాము.

కంగరాష్ట్రపు తుపాను:— ప్రధానసంఘసభ ఈనెల 15-వ తేది సాయంత్రమున కలకత్తానగరమున మా. కమింగు గారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. దొరతనమునా రాదార్యమున చూపలేదని యాసారి నిందించుట కరకాళము లేదు. 4 లక్షల రూపాయల వెలగల బట్టలలో కొంతభాగము నుచితముగను కొంతస్వల్పభరణమున క్రయింప దలచిరి. విత్తనములకును బడుళ్లకును 21 లక్షలను క్యయవరుపదలచిరి. రాజీబ్రదర్సు వారు విత్తనముల స్వీకరించి అందుభరణే యిచ్చివేసిరి. ఏక ముఖముగా పనిజరుగుట మంచిదని గవర్నరుగా రూపొంది యాప్రధానసంఘము సేర్పరచిరి కమింగు గారు నడిచిరి.

భోర్టు నెయింటు జార్జిగెజెట్టు.

మేజిస్ట్రేటు.

నారాయణమిరజ్ గారు సెలవులోయందుకాలమున రెండవ తరగతి డిప్టికలెక్టరుగారగు రాయబహదరు ఉదయవర్ రామారావుగారు రెవెన్యూ సెటిల్మెంటు కమిషనర్ గారికి కార్యదర్శిగా ఆప్టచేయుటకు నియమింపబడిరి.

ఎ. సి. పార్థసారధి నాయుడు హాసరి (వెసిడెన్సీ) మే జిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామా యొసంగినందున వారి రాజీనామా గవర్నరుగా రంగీకరించిరి.

రెండవ తరగతి మూడవ తరగతి మేజిస్ట్రేటుల కిక్కుల వై ఆప్టిగ్లను విచారించుటకు తిరుచిరాపల్లి మొదట తరగతి మేజిస్ట్రేటు అయిన సారంగ నరసింహారావుగారికి అధికార మియ్యబడింది.

ఈక్రింద పేర్కొనిన వారు సెషన్స్ మేజిస్ట్రేటులుగా నియమింపబడిరి. ఒంగోలు కట్టణమున మన్ని మహమ్మదు యూనస్ సాహేబు బహదరుగారు.

తెలంగాణ కట్టణమున బండి తొంకట కృష్ణయ్య, మహా మరు నులూము మహియద్దీన్ సాహేబు బహదరుగారు. ఏలూరు కట్టణమున ఎరంపాతు వీరాస్వామి నాయుడు మిర్ జాబర్ సాహేబ్ బహదరు గారు.

కర్నూల్ జిల్లా మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగారగు నుబ్రహ్మయ్యం రంగనాథం బి.సి.యస్. గారును, కడప జిల్లాను జడ్జిగారగు పి. కె కృష్ణారావుగారును కృష్ణానది ఇంగ్లీషునందు సాక్ష్యము వ్రాసుకొనుటకు అధికార మియ్యబడినది.

7 వ తరగతి డిప్యూటీ కలెక్టరుగా ఆప్టచేయుటకు కర్నూల్ తహశీల్దార్ గు. కె. కుప్పసామయ్యగారు నియ మింప బడిరి.

డిప్టి కలెక్టరుగారగు యన్. రాఘవేంద్ర రావుగారు ఆనంతపురం ట్రైబియల్ మార్చబడిరి.

సంకలూరి వరనా నరసింహాచారిగారు సెలవు అయిన వెనుక ఆనంతపురం ఆడిషన్ డిప్టికలెక్టరుగా నియమింప బడిరి.

మనిసిపాలిటీలు

తెనాలి మనిసిపాలిటీ కౌన్సిలరుగా, షేక్ రహిం కుల్లాసాహేబు బహదరుగారు నియమింప బడిరి.

పెద్దాడ సా:బజరరావు కంతుల గారు, సో. శం. శి. తారాయయ్యపంతులుగారు, మ. శ్రీరక్షణ భుజంగరావు కంతులుగారు ఎల్లూరు మనిసిపాలిటీ కౌన్సిలరుగా ఎన్నుకొన బడిరి.

వికాపురం మనిసిపాలిటీ కౌన్సిలరుగా మంగిళూడి కామయ్యపంతులు గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

తాలూకా జిల్లాభోర్టులు.

మదనపల్లి తాలూకా భోర్టు సభ్యులుగా గంగరపు నెద్దప్పరెడ్డి గారు ఎన్నుకొన బడిరి.

ఆనంతపురం జిల్లా భోర్టు సభ్యులుగా నుండుకట్ల కళ్యాణమర్ల కావరమ్మదేవు యి. కాగప్పగారిని ఆనంతపురం తాలూకా భోర్టువారు ఎన్నుకొనిరి

ఇచ్ఛాపురం రేజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగా రగు శ్రీహక్ వెల్మూక్ మహంతి మహాశయోగారు బరం పురం తాలూకా భోర్టు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

పి. లక్ష్మన్నపంతులుగారికి బహుముగా పర్రాకిమిడి తహశీలుదారు పి. లింగ రాజు ఆచారీగారు వికాకోత తాలూకా భోర్టు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాకాళి

ఆనంతపురం దత్తమండల కళాశాల లెక్చరరుగారగు వి అప్పారావుగారిని రాజమండ్రి కవర్న మెంటు కళాశాలకు బదలాయించిరి.

పాల్ఘాట్ కాశీజి ఆక్టింగు లెక్చరర్ అగు కె. సి. నుబ్రహ్మయ్యగారిని ఆనంతపురం దత్తమండల కళాశాల లెక్చరరుగా బదలాయించిరి.

చెన్నపట్టణం గవర్న మెంటు మహమ్మదీయ ట్రేయినింగుస్కూల్ ఉపాధ్యాయులగు సయ్యద్ అబ్దుల్ రహిం గారిని బళ్లారి గవర్న మెంటు మహమ్మదీయ లోయర్ ఎలిమెంటరీ ట్రేయినింగు స్కూల్ ప్రధానో పాధ్యాయులుగా బదిలీ చేయబడిరి.

కైలూరు కే. జి. సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టర్ గారగు యం. వెం: బ్రహ్మయ్య గారికి నవంబరు నెల 1 తేది నుండి నిండు జీతముతో 20 రోజులు సెలవుయివ్వబడినది.

రెజిస్ట్రేషన్.

సెలవైన తర్వాత కందుకూరి సర్వనారాయణ గారిని యర్జునూడెం సబ్ రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

హోన్నట్ డివిజన్లో అఫీసర్ గారగు పి. లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాద్ గారికి ఒకమాసము ప్రిలిలేజీ లీవు యివ్వబడినది.

గంజాము రి-వ తరగతి కే జరైన కె. పి. బెంజమెన్ గారికి 15 డిసెంబరు మొదలు రి మాసములు ప్రిలిలేజీ లీవు యివ్వబడినది.

నెల్లూరు జిల్లా కాన్ఫరెన్సు

ఆంధ్ర సంగమ కృష్ణులు
గునిశెట్టి రోశయ్య శెట్టిగారి
స్వాగతోపన్యాసము

పోదర ప్రతిభులారా! మండల మహాకాయలారా!

జేసేనైక దీక్షాపఠంబులై, జేసేధారణమునకు పూజకొని యీమండలమందలి, వివిధతాలూకాలనుండి మార మనక ముగ్ధాహుతుల లెక్కింపక జేసేభక్తులమునకు యీమండలభక్తులమునకు ముగ్ధుల చర్చించు నిమిత్తము జేడి ఆశ్చర్యముల పురమన జరుగు తొమ్మిదవ మండలభక్తుల ప్రతినిధులగ వచ్చిన మహాబోజు జేసేభక్తులను కనుక స్వాగతించి ముగ్ధుల నాడు గలగ జేసే ఆంధ్రసంగమ కృష్ణులకు జేసే మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. విద్యావంతులను జేసేభక్తులను నుజునెద్దులను, నగు మిమ్ముందర నోకనోట యొక మారు చూచు భాగ్యమబ్బుటయే గాక ఆంధ్రసంగమ తర పున, మిగిందరకు స్వాదయ పూర్వకముగ స్వాగత మొనగు భాగ్యమిచ్చినందులకు జేసే మిక్కిలి ధన్యుడను.

అక్కరూరు యొక తిన్న యూనియన్ గ్రామము అని తమందరు ఎడిగినది. తమ రాకదే గ్రామము పొక్కిల్యము జెందినది. ఇందు చూడలేనివర ఆంధ్రకృష్ణులము లేవు. ఈ తాలూకాలో చేసిన అనంతసాగరముచేరు ప్రకలవాయ చేరువును విజయనగరాధీశ్వర పరిపాలన కాలములో కట్టబడి నది. ఈ తాలూకాలో చేసిన సోమేశ్వరము కోటిశిర్షము గ్రామములలో గల జేసేవలయులు ప్రకృష్టములై యున్నవి ఈ తాలూకాలోని కలవాయ గ్రామములో అల్లము తమల పాకులు విడిచిగా కండింబుది యిరర రాష్ట్రముల కనుమరి జేయబడుచున్నది. ఇంతకన్న యీ తాలూకా విశేషము లే వియ నా ఆంధ్రవంతుల తెలియవందున చెప్పవలెను.

ప్రకృతి కృపకాయము.

రెండు సంవత్సరములుగా భారతజేతమున పీడించుచున్న ప్రకృతికృప ఆందరి తెలిసిన విషయమే. కలుపు నివార జోపాయమునకు ముఖ్యముగా కృతసాయ మభివృద్ధికి రావలసి యున్నది. మనజేయుట కది ప్రధానమృత్తియనుటకు సంతసములేదు. కాని మనవారు పూర్వ సాంప్రదాయ సిద్ధమయిన మూలము కలయ్యు పెట్టుకొనుట కప్పు ఎక్కువ లాభ కారి గా నుండు యి త ర ప యి ద్ల ప్రోత్సర క ములు యెరువులు మొదలగునవి అనుసరించుటలేదు. ప్రస్తుతము కృతసాయ కాళువారిచే ప్రకటింపబడు ప్రతికలసహాయమున యేకొందరి విద్యావంతులకు తెలియునే గాని తక్కిన రయికు సామాన్యులకు విద్యలేమి తెలియకపున్నది. గనుక అట్టిరయియు విద్యావంతుల యునగాని తెలిసికొనుటకు ఏమి లేకపోవుటచే నిష్పంధోధిత ప్రారంభవిద్య ముఖ్యమరమై యున్నది. అట్టి విద్యను ప్రభుత్వమువారి మనము కోరవలసిన విధమైయున్నది. మఱియు కృతసాయమునకు ముఖ్యంగా లైన కళువులు అడవి నీటిచే కృతసాయమునకు, అది సాధారణ సంబంధ ముండుటచే కళువులకృష్టి కళువంతుల విషయమై ప్రభుత్వమువారి సహాయము మనము కోరవలసి యున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో నాలుగయిదు సంవత్సరములుగా ఏర్పాటుచేయబడిన కంచలపద్ధతిలో అంతర్గతమగు నుగుణములు పెట్టుకొన్నను కలపూర్వము పర్యటనపద్ధతికంటె పశువులమేపునై యెక్కువ కృషియుగాను కంటె నింపనల కాశ్యములన కొన్నియిచ్చునుగాను పుడుటచే కళువుల అభివృద్ధి చాలాతగ్గుదల గావించుచున్నది. ఒకచో ప్రభుత్వమువారికి గౌరమావిన కళువులు పెట్టించిని రయియు పోషించుటకంటె కళువులయన కళువులను కొద్దిగా పోషించిన యెక్కువలాభము రయియు పొందవచ్చునని వుద్దేశము పుడినను ప్రస్తుతకాలములో రయియు విద్యావంతులను గానందుకను కాస్త్రీయ పద్ధతిప్రకారము కృతసాయము నవలంబించవందున కళువులు, నచ్చుద్ధిగా లేక పోయినచో కృతసాయ లేక భూమిలసారము కర్మి పూర్వపుంటులకంటె చాలాతగ్గున కండుచున్నది. కాబట్టి రయికు సామాన్యుల విద్యకలవనై కాస్త్రీయ కృతసాయము నవలంబించుటకు కళువుల అభివృద్ధికిరకయి మనము పాటుకడనల నివున్నది. ప్రభుత్వమువారి సహాయమును కోరవలసి యున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో కలంబించబడిన కంచలపద్ధతి పర్యటన పద్ధతి కంటె పెట్టుకొన్న కృషియుగా నుండుటచేతను కంచ విషంభలలో కొన్ని యిచ్చునుగా నుండుటచేతను దుర్బర మగు కలుపు పీడింప కలదు రయియు

పర్యటనపద్ధతిలో కళువులమేపునై కలంబందికంటె యెక్కువ కృషియుగాను కలంబించబడిన కంచలపద్ధతి కంటె పెట్టుకొన్న కృషియుగాను కలంబించబడిన కంచ విషంభలలో కొన్ని యిచ్చునుగా నుండుటచేతను దుర్బర మగు కలుపు పీడింప కలదు రయియు

ఇక ప్రకృతి కృప, కలరా.

ఒకవైపు ప్రకృతికృపచే, ప్రజలుభాగ్యం పడుచుండగా గోతులుమీద గోలిపోటు అన్నట్లు ఇక ప్రకృతికృపకలరా మొదలగు రోగములపాలై, ప్రజలు బహుశ్రమ పడుచున్నార. ఇందుకై కల్లెటూరి వారలకు ప్రభుత్వము వారి సహాయము మియు అంతకయియున్నది గనుక జేసేనై ద్యమును ప్రోత్సహించుటకు మనము పూజకొనుటయే గాక ప్రభుత్వమువారి ప్రార్థింప వలసి యున్నది. ఇదివరకు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేద ప్రచారమునకు గాను మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాల వైద్యకాలం కిచ్చుచుండిన వెయ్యి యాశ్యములకు కూడ నిరాకరించుట మనము అజ్ఞేయవలసి యున్నది. మఱియు రోగముల వారకుండి ప్రజలు తప్పించుకొనుటకై పుండలవిన విధమున ప్రజలకు బోషించుటకు రోగములు వచ్చినచో ర్యాక్ అందుకు తగుచుయిన మందులనిచ్చి నివర్తిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు యెక్కువ శ్రద్ధ తీసికొన వలయునని మనము ప్రభుత్వమువారిని కోరవలసి యున్నది.

విద్యాభివృద్ధి.

గత వడిసంవత్సరములలో యీ తాలూకాలోని కొంత అభివృద్ధి కలిగినను, యీ తాలూకా వాసులు జన సంగళి కు ప్రాముఖ్యతకు తగిన అభివృద్ధి కలిగియుండలేదు. ఈ తాలూకా విద్య విషయమున వెనుకబడియున్న సంగతి దొరకనము వారు గ్రహించి యీ తాలూకాలో ఒక మాధ్యమిక పాఠశాల రెండు ఫస్ట్ గ్రేడు యెలిమెంటరీ స్కూళ్లను మాత్రము పెట్టి వున్నార. ఇంతటితో చాలవు. ఈమండలమందు ప్రతితాలూకాకు ఒక ప్రామాణ్యుల రెండు మూడు మాధ్యమిక పాఠశాల లయినను పెట్టించవలయునని మనము కోరవలసి యున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

ఆంధ్రరాష్ట్రము జనించి కొన్నివత్సరములై అయినను ఉద్యమకై ఆంధ్రమండలములం దెల్ల వ్యాపించి దానిలన ఫలితము బోధకది విశేషప్రచారము కలిగింది. ఈ యిరువదద శతాబ్దమున ప్రపంచమందెల్ల ప్రతిజేతమున ప్రతిజాతియందు ప్రతికృష్టియందు నోక పవీశ కై యుదయించినది. ఆయాజేత జాలనకులయగు న్యకంతాభిలాష ప్రబలింది. అటువలెనే ఆంధ్రులకు కూడ యొక భావ ము ట లా రు మండలముల సొకరాష్ట్రముగ నేర్పరిదిన పరిపాలనకు సాకర్యముగను, పాఠుల కవ్యకుఖులు పెట్టించుట కనుకూలముగను, అభివృద్ధికి మాగ్గులు లని యెంచి యీ యుద్యమము ప్రారంభించి గనుక ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రముగొర కయి మనము అన్ని విధముల గట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను.

స్వతంత్ర పరిశ్రమలు.

స్వతంత్ర పరిశ్రమలందు నిపుణతగాంచి కన్ను తెక్కియుండిన మన భరతఖండమిపుడెట్టి హీనస్థితికి వచ్చినది. ఇంక నైనమనము కృషిచేసిన గాని బాగుకద లేదు. విరోధాంధమున పూరసంగ్రామము తలస్థించినపుడు విజేతలయందు రావలసినకనువులుగాక మనకెట్టియిక్కట్లు తలస్థించినది తమ

కందరికి తెలిసినవిషయమే. పట్టణములలోనేమి కల్లెలలోనేమి పరిశ్రామికాభ్యాస మనేక సంవత్సరములనుండి తప్పించబడినది. సాలెవాగును కమ్మరి క్రందగులును దుర్బులలును పోవకులు లేక తమ కృత్యముల మానుకొనవలసినవారైరి. అన్నవస్త్రములకులేని నిరుపేదలయిరి. మనకు కావలసిన కస్తునముదాయమునకు విజేతలయందు రావలసినవచ్చెను. ఇపుడయినను స్వతంత్ర పరిశ్రమల సభివృద్ధినించుటకై వెంటనే ప్రయత్నములు చేయవలయును. పట్టణములందె కాక కల్లెటూర్లలోను కరిక్రమాభివృద్ధికై కృషి నలువలయును. కల్లెటూర్లలో కూలిబాదు గలు జీతములు అన్నియు తక్కువగానే యుండును. పూర్వ కృత్యుల కనిపెట్టుకొని యున్నవారికి తగుసహాయ మొనర్పవలయును. వారి సంఖ్యకు హెచ్చించుటకు సమకట్టవలయును. కల్లెటూర్లముందు కరపతి సంఘాభివృద్ధికై ప్రభుత్వమువారు సాయపడినట్లు పరిశ్రమాభివృద్ధికై సాయపడునట్లు ప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించవలయును.

స్వతంత్రపాలనా విధానమునకు మన దుర్బలము కాదు.

స్వతంత్రపాలనాకై మనకు అంతరింపజేయుటకుగాను తాలూకా బోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు సాపించబడినవి. ఇది స్థాపించక పూర్వమే మన పూర్వీకులు గ్రామకంచాయితీలతో వారి కలకాశములకై గాక తదితర న్యాయములు కూడ తరిష్కరించుకొనుచుండువారు. అనేక శతాబ్దములుగా పంచాయితీ మూలముగా పరిష్కరించుకొన్న పూర్వీకుల సంకల్పములయిన మనకు, తరిపాలన విషయమై మనకు తాలూకాబోర్డుల మూలముగా నునిసిపాలిటీల మూలముగాను అంతయు అంతయుగా అభ్యాస మొనరింపవలెననుట కాలవ్యాపకమునకుగాని యిరకముకాదు. ఒకచో నగరీమాభివృద్ధియొ విహంగమార్గముకంటె చుం చిద యి న ను బ్రిటిషు రాజ్య స్థాపితమైన 150 సంవత్సరములలో మనజేతమున విద్యాభివృద్ధి యెంతపుష్కలముగా జేసారనను పరిపాలనాభాగ్యత యేమి చేసారన. ఎట్టివారి కయినను అభ్యాసమువల్లనే పట్టబడవలయును. ఈ విషయమై అనేక గ్రంథములు చదివించుటకు బహుం రెండు పర్యామముల నీటిలోవదలి అపాయము కలగకుండ కనిపెట్టి యభ్యాసము చేసిన అతిస్వల్పకాలములో నానిద్యచేయారు అంతియగాని యీకలవ్యాసగాని నీటిలో దిగినీచుచున నది అసంభవము దీనినే అవ్యోధ్య ప్రేక్షావోషము నుడివదన. అటులనే కృతసాయకాశద్ధతియందు ప్రయోగించినగాని యోగ్యతకలగను. అపుడుగాని తమయందలి దోషములకు పొందుకొనుట కక కాళము కలగను. మంచిచాట దొరికిన తప్పదాల్ల విడుచుట స్వభావజన్యమే కదా! గ్రామములు తమ ప్రతినిధుల నెత్తుకొనుటలోను ప్రతినిధులు తమ నిశ్చయిత ధర్మములోను ఒక పారిపారబడుదురు. రెండవసారి పోవబడుదురు అనుభవము కలన మూడవసారి అయిన సక్రమమార్గముల నవలంబించురు. ఈ కృతసాయకృష్ణ సమస్తము ప్రతిమానీకము నందును నిమిదియై యున్నది. ఒకమరుణము ప్రోత్సవత్రిలో అభ్యాస కక్షి కొన్నాళ్లు ఆపుతిన జేయుచుండిన ఆపుత్రిలో ఆరితేసిన వారుగా తరిణమించెదరు గనుక ఆపుత్రిలో ప్రవేశించకముందు యేమి తెలియకపోయినను ప్రవేశించిన తర్వాత కలిగినదికదా అట్లయినచో ముందులేక యిప్పుడు కలిగినదా లేదులేదు ముందు మానీకములో నిమిదియున్నది. అభ్యాసమునలన కలవము సానపెట్టిన ప్రకాశించినట్లు తరిణమించినది. ఇదివరలో యెప్పుడెగాని ధాన్యము పు 1-కి రు 80.0-00 అంటె జాస్తి అయ్యలేదు. ఇప్పుడు పు 1-కి రు 150.0-00 అంటె వచ్చుచు వున్నది. యెటువంటి తెలియనివారి దృష్టికొకూడ పు 1-కి రు 150 అవున్నది గనుకయినను రు 140.0-00 ను గానిలేక 145 అనుగవలెనని వారిదృష్టిలో తోస్తుంది గాని పూర్వపు ధరలు జ్ఞప్తికరాదు. అలాగ యే రాజకీయసంబంధమైన దృష్టిలో మనము ప్రస్తుతమున్నను స్వతంత్రపాలనాకై మనమీద వడినయెడల అసంబంధమయిన రాజకీయ దృష్టి మనకు కలుగునే గాని యిరరముకాదు. ఇది ప్రపంచధర్మము స్పష్టియొక్క సహజ గుణము గాని జేతకాదు.

మన విధానము.

ముగ్ధిరముగా నుండదగిన రాజకీయంగా సంస్కరణ విధానమును పార్లమెంటువారు చర్చించబోవుచున్నారు. వారి తీర్మానము ననుసరించి మన భూమి భాగ్యోదయ ముండును. ఇట్టి సందర్భమునందు మన యాదర్శమును మన దృఢనిశ్చయమును బ్రిటిషుపాతులకు లేటెల్లముగా తెల్పి వారిని సంస్కరణాభిముఖులగా జేసి పార్లమెంటులో మనకువలయు తీరు మానము బొందినగాని మనములాభము బడయవలయు. పురవాసులకుగాకను గ్రామవాసులకు కూడ జాతీయభావమును విక

విదేశీ తంత్రవాదము

[వైటరు - వజ్రస్]

ఇంగ్లాండు

సంస్కారణసంఘపు విచారణ.

కర్నూలు ఇలియట్టుగారి సాక్ష్యము

లండను, ఆక్టోబరు 18:—వైద్యశాలలోని యద్యోగి యగు కర్నూలు ఇలియట్టుగారు నేడు సంస్కారణ సంఘము వారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి. వైద్యశాలకు ప్రజాశాస్త్రము చేయుట ప్రజానుకూలముగ నుండదని వారు నడిచి అట్లు చేసినయెడల చాలకాలమునుండి యందు కొలువుచేయుచున్న యద్యోగులు వనము మానుకొని వెళ్లవలెనని చెప్పిరి. కొత్తవా రాకాలలో చేరుటకు సంకల్పించెదక. ఆకాల భారతీయుని యధీమానం దుండినయెడల పూర్వమునుండిన తోడ్పాటును, అభివృద్ధియు కలుగదని విశేషమును తెలుపుచున్నాడు. వైద్యశాలలోని వారు చేయుచున్న పని యభివృద్ధి కారణముగ నున్నది. కాలక్రమమున యెక్కువ యభివృద్ధి జరుగగలదు. వైద్యశాలకు ప్రజాశాస్త్రము చేయకలసిన తరుణము ప్రస్తుతము రాలేదు. ప్రజాశాస్త్రము చేసినయెడల యద్యోగులకు వైద్యపరిశోధనయందును, ఆరోగ్యాభివృద్ధియందును పూర్వముండిన యుత్సాహముండదు.

సిద్ధాంతభ్రష్టతానికి వారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:—జాతిభేదమును మానుకొని ఆకాలకు ప్రజాశాస్త్రము చేయకలదని నేను చెప్పుటలేదు. భారతీయుల యాచార్యులు క్రింద చాలమంది యుగోపయోగము సంపాదించుచున్నారని నేనుచేయుదును. అట్టిప్రజ్ఞాంతులగు భారతీయుల చాలమంది కలరు.

మాంచేగురుగారికి వారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:—యద్యములో దెబ్బలు తగిలినవారికొరకు తెట్టిన వైద్యాలయములకు యాచార్యులు జూపించి భారతీయోద్యోగులు తమ బాధ్యతను పూర్తిచేయుచు గుర్తించి పనిచేసిరి. వైద్యసాహాయ్యము లేక గ్రామములందు రిలక్షులమంది గ్రుడ్డివాడు కొట్టుకొనుచున్నాడు. వారిలో చాలమందికి చికిత్సచేసినయెడల నయము కాలదు. కొందరికి మందులు చేసియుండినచో గ్రుడ్డితనము తప్పియుండక పోవును. వైద్యశాలాధికారి భారతీకాశన సభయందు సభ్యుడుగ నుండవలయును. వైద్యశాలయొక్క పని సరకు వికలదృష్టితో విశీలకలయును.

లయోనలు కట్టినున్నారు.

ద్యుద్దయాలకా విధానము నేర్పరుచుటవలన నీవిలువ కర్నూలు యెన్నగుకాలకు యభివృద్ధికి గాని సామర్థ్యమునకు గాని యద్యంతరము రాదని కర్నూలుగారు నడిచిరి. వజ్రమోత్తర పరగవానియందు కర్నూలు ప్రభు సవలంబించిన కార్య విధానమును తూర్పుభాగమునందు కూడ సవలంబించవలయును. భారతజేతపు సరిహద్దును ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు ప్రముఖ మత్స్యము నొందించుటకు ఆత్మగౌరవమును స్వేచ్ఛాక్రియలు పురికొల్పుటకు ప్రజలకుగల మాట్లాడుబాధ్యతలు తెలుపుటకును మనము నిరంతర కృషి చేయవలయును.

సమాప్తము.

మహాశయులారా! నేనింత దూరము వెళ్ళు విషయములగున్న చదివిన పలుకులచే మీకలయు పోబుద్ధియందు అత్యంతమింకదేదము. మన మిక సభ్యులునెక్కోని కార్యక్రమమునకు గడంగకలసియున్నది. మికందరికి చురొకమారు స్వ్యాకరమునగుచు మాతావ్యవహార సంకీర్తించి సభ సలంకరించినందులకు తమకు వందము లాసన్నుచు మాచే గావించబడు నపకర్మలయందు యాభివృద్ధియందు ఆత్మకూరు కుగ్రామ మగుటచేతను గృహవసతి లెమి కారణముచేతను మరయు అల్పకాల విలంబముతో నేర్పాటుచేయబడిన కారణముచేతను నెన్నిలోపములున్నను మన్నించుట మిమ్ము ప్రార్థించుచు యే రాజరాజేంద్రుని క్రభుక్తమున మనమందర మొక జోటుచేరి మనకష్టములనుగూర్చి చర్చించుట కవకాశము స్వేచ్ఛము లభించియున్నచో అట్టి మనవక్రరక్తిగారు శ్రీ శ్రీ కంచుకరాజేంద్రచక్రవర్తిగారికి దేవుడాయురారోగ్య విశ్వ రాజ్యములన్ని రక్షించు గాకయని ప్రార్థించుచు విరమించుచున్నాడను.

[స్థలాభిమానులన, ప్రకటన మంతవరకు ఆలస్యమైనందునకు తిలించుచున్నారము.—సంపాదకుడు]

మొదటి గుర్తింపలయును. కుటుంబాధిపతి మిమ్ముకూడను. అందువలన చాల యద్యములు కలుగును. నోరు యెత్తుకొని క్రభుక్త్యోద్యోగులకు ముందుగానే బోధించి కాననసభలందు కూర్చో వెట్లు కద్దటి వరకు ఆసవాదకరముగ నుండును. అంతకంటె ఆకాశమును తామగీరంపకాలమని గతర్పణలు నిర్ణయముగ చెప్పిచేయుట యుక్తముగ నుండును. అధికారా యంత్ర ప్రజాశాస్త్ర కాలకు రెండికిని వేరువేరుగ ఆ యయందే వలయును. వారు కృషి అవ్వేట్లు ఉండకూడదని చెప్పిన గాని రెండుసభలు ఉండకూడదు.

సర్ జేమ్స్ మెస్టరుగారు.

సర్ జేమ్స్ మెస్టరుగారు తరువాత సాక్ష్య మిచ్చిరి. నడిపురి అనుచులిపించి భరతీకాశనసభయందు నూతన కాశనములను ప్రజేక వెట్లు మండపమును. భారత క్రభుక్త్యునందు క్రస్తుతము ప్రజాశాస్త్రకాలకు ఉండకూడదని భారత క్రభుక్త్యు మువారి యభిప్రాయము కాననసభయందు పరిపాలనానుభవములేని క్రభానసభ్యులధికముగ నుండుచేమా యని వారికి భయముగ నున్నది.

శత్రు తిరిగి విచారణ జరుగును.

ఇరువకారానాలలో పనిచేయువారు

సమ్మేకట్టు పరిష్కారముగ

లండను, ఆక్టోబరు 18:—ఇరువకారానాలలో పని చేయుచున్న పనివాండ్లు కట్టిన సమ్మేకట్టు పరిష్కార మయ్యెను. వారమునకు 15 పిల్లలగులనుకున, కూలిని వృద్ధి చేయుమని వారు కోరిరి. పంచాయితీవా రీ విషయమై యొత్తింపి నిర్ధారణ చేయుదురు. వారు నిర్ణయించు వరకుల విషయమై పనివాండ్ర యభిప్రాయమును కనుకొని అవి వారి కంగీకారముగ నుండినయెడల 20 తేదీని కూలివాండ్లు పని చేయుటకు ప్రారంభింతురు.

బరోడా మహారాజువారు.

లండను ఆక్టోబరు 18:— బరోడా మహారాజువారు నిన్న హ్యాంబు సగరమునకువచ్చిరి.

మరణములు.

లండను, ఆక్టోబరు 18:—కర్నూలు ఆర్. సి. హాబ్స్, సర్జిక జనరలు దేవిదు సిక్లరుగార్లు చ:పోయిరి.

ప్రాప్తి

సంధివరతుల అంగీకారము.

హ్యారిసు, ఆక్టోబరు 12:—హావాను ఏవెన్సివారిట్లు ప్రాయమున్నాడు. సంధివరతుల అంగీకారమును గూర్చిసభ్యులందఱి యభిప్రాయములకు తెలుపగోరుటకు యందుగా, పార్లమెంటు సభ్యుల రాయబారములలో వనిచేయుట కంగీకరించినందున నది కానన నాను సరణముగ నుండకుండదేదని క్లెమెంకోగారు చెప్పిరి. మిత్రమండలి వారందఱును నిరాటంకముగ మాట్లాడునట్లు చేయుటావశ్యకమయ్యెను సంధి యేర్పాటులవలన వరానువా రుగొనినంత ద్రవ్యము ముజరారా లేదకమాటవాస్తవము. కాని ఈయంకమును గూర్చి మరల మరికొంతదూరము చర్చించుటావశ్యమని పోర్టు మిత్రమండలివారికి తెలుపవచ్చును. మొదటనేమియు కంటి కగు కదన పుడునై ముండల మంతరిటి శాక్రమించుకొనుటావశ్యకమని పోర్టు కోరెను. కాని (రిటను, ఆమోకాల సహాయము లభించునని తెలియగనే నైగపు ఏర్పాటులను గూర్చి క్లెమెంకోగారి యంకమును పూర్తిగ విడచి. (రిటను ఆమోకాలతో నొడవబడి కను గావించుకొన వలయునని యతడు కోరలేదు. కాని వారట్లు నూతించిన తోడనే సంతోష పూర్వముగ సంగీకరించెను. ఇట్టి ఒడంబడిక యన్నను తేజస్సును గూడ వారిండు జేకములును అవసరము వచ్చినపుడు ప్రాప్తికమున హింతుక తీరదు.

బ్రెస్టులో సమ్మేకట్టు.

హ్యారిసు, ఆక్టోబరు 18:—బ్రెస్టులో పనివాండ్రట్లు కట్టి పనిమానినెరి. అక్కడి స్థితిగతులు ఆచూకముగ మారుచున్నది. 2 తేలమంది పనివాండ్లు ఆయుధకాలలో పని చేయుటకు లిగినవచ్చిరి. పనివాండ్ర నాయకులు పనివాండ్ర విధులలోసభలు ఉత్సరములు ముప్పుగునవి జరగకుండచేసిరి. యజమానులు పనివాండ్ర నాయకులు కలిసి యొందిత క్యవరమును పరిష్కరించుటకు కంటాను పడుచున్నాడు.

వరాను కలిసిధిసభ

క్లెమెంకోగారు తెలిపినసంగతులు.

లండను, ఆక్టోబరు 12:—పరాను నెనేటులో సుధి క్రమవిమయమైపోయితినికొనుటకు పూర్వము క్లెమెంకోగారిట్లు తెలియజెప్పిరి.—మిత్రమండలికిని పరానువారికిని జరగిన రాయబారములందు పార్లమెంటు మొదలు కలిగించుకొనుట స్వాభావికము. మిత్రమండలివారిలో వారు సంభాషణముల వలె విషయములను చర్చించిరి. క్రొవెన్సులందరు తమయభిప్రాయములను నిర్ణయముగ చెప్పిరి. వారియభిప్రాయముల నందరు వినిరి. వరానువారు కోరిన కష్టపరిచార మంతను సంధిక్రమముల క్రకారము లభింకలేదు. దానివిషయమై యింకను యొందించుట కరమని వరానును కోరకచ్చును. నైసప్రాంతమునందును కార్యక్రమముగ వాక్రమించుకొనుటయని కోరితిని. అమరావారు ఆంగ్లేయులును మనలో ఒడంబడిక చేసికొనుటవలన దానిని మానివేసితిని. నేను మొదట ఒడంబడిక జరుగవలయునని కోరలేను. కాని ఇట్టి ఒడంబడిక జరిగినచో జరుగకపోయినచో అవసరము వచ్చినపుడు ఆంగ్లేయులు ఆమోకావారు వరానులకు సహాయము చేసి తీరుదును.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాను నిమాన ప్రయాణము

లండను, ఆక్టోబరు 18:—ఆస్ట్రేలియాను నిమాన ప్రయాణము చేయువారికి ఆస్ట్రేలియా గర్భ మెంటు వారు 10,000 పానులను బహుమతిచేయుదురు దానిని పొందునది త్రమై మారుదు గాను బుధవారమునాడు పహా క స్టోండ్ బయలుదేరగలరు వారేవారిని ప్రయాణము చేయుచుకో తెలియదు. వారు ఎథెన్సులేక కానిస్టాంటిన్పోలిసు మీదుగను ఈజిప్టు, పెషియను గాన్సు ఇండియా వైపునకుండి ప్రయాణముచేయవచ్చును. యందు మరికొందరు ప్రయాణము కూడ ప్రయాణము చేయుదురు. ఒక్టోబరులో, మార్చి, ఈజిప్టు, కానిస్టాంటిన్పోలిసు, బాగ్దాదు, బునైర, కలకత్తా,రంగూను,సింగ పూరుల మీదుగ వారు వెళ్లవచ్చును.

అమెరికా

విల్సను సభాపతిగారు.

న్యూయార్కు ఆక్టోబరు 18:—18వ తేదీని విల్సను గారు కొంతరకు ఖులాసాగానుండి. నెనేటుసభ్యుని లేఖను గూర్చి విల్సనుగారి వైద్యు లేమియును ప్రాయసంగీకరింపలేను.

సమ్మేకట్టు

18వ తేదీ రాత్రి న్యూయార్కులో 10 తేల మంది పనివాండ్లు సమ్మేకట్టిరి. పాలు వండ్లుమున్నగువానిని వారు క్రయించినవారిని తెలియుచున్నది.

సంప్రది

ఉత్తరమ్యూజేకసిటి.

రిటిమవారా క్రడకమును విడచుట.

లండను, ఆక్టోబరు 18:—నిన్నటివినము రుమ్మాయం దలి కట్టకదపటి రిటిమకరము మార్కెట్టుకండి ఇంగ్లాండు నకు బయలుదేరెను. రాత్రిన్నకు నేనానియు సరిగి నీబ్బందియు నేడు గ్లాసుగో నగరమున కేరించెదరు. ఉత్తరమ్యూజేకమున సజే విజయములబడనీ నిజమైన జాభిమానులగాని జేకద్రాములనంది నెమ్మది నెలకొల్పి ఏరి కట్టి యిప్పుడియు గలగకుండునట్లు శాక్ర క్రా ఉత్తర మ్యూజేకమందలి రిటిమ నైవ్యమును స్వదేశమునకు తెచ్చినందులకు అభినందించుచు వార్షి సావ్యభౌము రాలిన్నకు నేనానికి సందేశము సంపెను.

బాల్లికురాప్రము.

లండను, ఆక్టోబరు 18:—రీగాతో యూదు కోటల సంది జరిగిన యద్యము వచ్చుచును రీగానుండి విలేఖకుడు డెయిల్ గ్రానికలు ప్రతీకము వార్తపంపెను. 2 తేలమందితెట్టుడు నైవ్యము తేలకుతేలమంది జర్మకు నైవ్యము కదలనియ్యలేను. జర్మకులు పొగబాంబులను వేసినను, అన్ని వర్షము కరి పించినను లక్ష్యవెట్టక వారు ఆడుగడుగునకుపోరాడిరి. వారు చనువుగ నుండిన పాతములను దహి వెట్టి వివ్యాధ్యులు నేనలా చేరిరి. ప్రవరభిరంగులకు, సామూఖబండ్లకు ప్రయోగించిన వివరకు తెట్లండు నైవ్యము. వెనుకబడవలసి వోరుకొల్పుచున్నారెప్పుడు వేట్టి వారుయండి. వాడింకను వారు వైద్యులు వారు

అందఱు, ఆక్టోబరు 18:— 2000 మంది కట్టిపూసిన బుర్రలు అసంఖ్యాకులగు జర్మను వాహినీల నెల్ల మూడుదినములు నిలిపివేయు వివరముగ కర్మించుచు డెయిలీ ప్రాంతిక ప్రతిబింబముగా విశేషముగ సంకేతము పెంచెను. గాను మెల్లమును, కుప్పాకుండును కరవరంపరముగ కర్మించబడినను యాడుగురుకు నతి తీవ్రమగు ముద్దలు జరిగెను. నైకులలో వెల్లడుచుండి బడికట్టగాయె. క్లాసులలో పాఠములు జరుగుచుండగా ఆకస్మికముగ యిట్లేలెందిరి. కాని క్రతువులు సాయుధ మెట్రాడుకొటములను మరఫరంగులను విశేషముగ నుపయోగించుటలను తెలుసు వెనుకకు మరలవలసిన వారై. కిరవరమునాటికి కిరవరములను తిరవరముగ ముట్టడి చేయుచున్నారు. వారస్థి యెదిరించుచుండిరి.

మాస్కాలో వాక్యోరాయబారులు.

అందఱు, ఆక్టోబరు 18:— బోల్షివిక్కులు తంపివ కా యువారలన నిట్లు తెలియుచున్నది. వారిభానుగారి నాయకత్వముక్రిందను బయలుదేరిన ఆఫ్ఘన్ రాయబారులు మాస్కానగరము చేరిరి.

పరిమ్యా వ్యవహారము.

ప్ర్యాకు ఆక్టోబరు 12:— పరిమ్యా విశేష కృతవహారము ప్రతి దినమునను తెలిసిరి. పరిమ్యా కేళపు వ్యవహారములను చెప్పినట్లు అతఁడ నియమము సంధి నభివారిని నేతకొనిరి. మేము ఆంగ్లములో చేసికొనిన ఒడంబడికలను ముప్పకములను మొదలుపెట్టెను. కేళపునందు, సంస్కరణములు జరిగినగాని మాకు మునుజేలేదు. గొప్ప రాజ్యములలో నెరిరి సాహాయ్యముండినగాని అది సాధ్యము కాదు. ఆంగ్లలోకకే మాకు సాహాయ్యము చేయవలెను. మా స్వతంత్ర్యమును భంగకరమైంది ఒడంబడికలో లేదు. పరిమ్యావారు వరాను పండితులును గువారిని తమ విద్యాలయములలో నియమించుకొనెద్యును. ప్రభుత్వములకును జరిగిన ఒడంబడిక జాతిగురుతివారికి నిశ్చయపరుచును.

జర్మనీ

విప్లవత్రియూ రాణి.

అందఱు, ఆక్టోబరు 18:— ఈలందు రాణిగారికి జహానవాన క్రి భగినీ రాజపుత్రి అను విరుదము నొసగిరి. రాణిగారు దళితకుస్తుయిండినున వెల్లవరు.

టర్కీ

గల్లిపోలీలోని గోరీలు.

అందఱు, ఆక్టోబరు 18:— గల్లిపోలీ యుద్ధములో చనిపోయిన రీ కుర్కానులలోని ఆంగ్లోవ్యోధులకు కట్టిన గోరీలవాడ తెలియుటలేదని టైముస్ పత్రికలో ముద్రించిన కటములను తెలియచున్నది.

కొన్ని క్రొత్తగ్రంథములు:— కర విజయదశమి కానుకగా కొన్ని తాళపత్రగ్రంథములు విక్రీయం. విక్రీయగ్రంథముల నామములు సంవిరాయడి కేళము పునవవిరహము. అష్టాద ధ్యానకచంద్ర పొన్నరము, శ్రీకాలహస్తీలింగ కేళము రామానుజసార సంగ్రహము సంవిరాయడికేళము రచింపిన కవి వారును మాకు తెల్లె కెంకటసుబ్బయ్య వైదికకాళికుంజంధిక వలచాటి ప్రాహ్మణుడు. మాకు తెల్లె యనుగృహవామము గలవారు నాకు తెలిసినంతవరకు చెంగల్పట్టు చిత్తూరు మండలములందున్నాడు. ఈవివరము చిత్తూరు మండలమునకుం జేసిన కందవాళి తాలూకాయందు ఉండిన వాడని పలువురు చెప్పెనున్నారు. ఈకవి కాల నిర్ణయమింతవరకు తెలియలేదు. విచారించుచున్నాడను. మున్నందు తెలిపెదను. సంవిరాయడి కేళమునందు గంగ నీనకవ్యమున్నది. వైష్ణవాచార్యులలో నొక్కడగు 'సంది' కేళము గావింపబడియున్నది. ఈకవికి విద్విజునందు కొన్ని ప్రమాదములు కలవు, కాని వివరములను చదువుటకప్పుడు కల్పించుచు శ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీని వివరింపి దివ్యములను నిందు వర్ణింపబడి యున్నది. — మా జే. కె. నువ్వొకటికా తెలు.

గూర్కొనఁ:— గుంతకల్లు జంక్షన్ లో గుండలేక గొప్పవాడు ప్రవేశించారను అనేక భగవద్భక్తులు బోయోగము శ్రీరాములవారి భజన మిగులచున్నారు.

స్థానికాది వార్తలు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షత:— సంఘ క్రాంత్యులు కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఏకగ్రీవముగా మా పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని నియోజింపిరి.

మైకా ఎగుమతి:— మైకా ఎగుమతికి సంబంధించిన నిర్బంధములన్నియు తొలగింపబడినవి "కామన్న ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీ కాలి" నెక్రిటరీ గారు తెలియజేయుచున్నారు.

మెనపొలేమియూ యాత్రీకులు:— మెనపొలేమియూ యాత్రాగమై పోవుటకును, కేళములు అచ్చట పూజుటకై తీసికొని పోవుట కేలాటి ఆధ్వంతరములు లేవని దొరకనవార తెలియజేయుచున్నారు.

వాయువిమానములు:— ఈ కేళమున వాయు విమానము లుపయోగించు విషయమై ఎ. హెచ్. పార్కురు ఐ. సి. యస్. గా రధికారిగా నియమింపబడిరి. వీరికొక ఆహ్వానసంఘము కూడ ఏర్పడిరిని "కామన్న ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీ యల్ కాలి" వారు తెలియజేయుచున్నారు.

మద్యపానము త్రాగుట నణచుసంఘము:— పెరంబూరు బారెట్టులో మద్రాసు లేబరు యూనియన్ కా ర్యాలయమున, 20-వ తేది సోమవారం సాయంత్రం 8.15 గంటలకు వై సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద ఒకసభ జరుగును.

హోమయూలు లీగు:— బొంబాయి కాలివారి వార్షిక సమావేశము జరిగి డి. 1919-20 సంవత్సరమున జిన్నా గా అధ్యక్షుడుగాను ఎం. ఆర్. జముకరు గారు ఉపాధ్యక్షుడుగాను నియోజింపబడిరి. ఆర్ యిండియా హోమయూలు లీగుకు 845 కాలిలు గలవు. 16,600 మంది సభ్యులు గలరు.

సర్ జే. సి. బోను గారు:— 2 టీ కల బోను గారు చేసిన పరిశోధనల సందర్భమున ప్రతినిధిత్వమును వహించిన డెల్టా స్టేషనులో ఆంగ్ల కేళమునకు టెల్ల దలచిరి. ఈ నెల 18-వ తేదీని కలకత్తానుండి బయలుదేరి 20-వ తేదీని బొంబాయికిరచ్చి ఆనాడే అటకుండి బయలుదేరెదరు.

వంజాబు రిలీఫ్ బజార్:— శ్రీకృష్ణ క్రమానుకు ఏలంపాటయందు రూ 80 టి కాపుబాదరు కల్లకా కట్టిగారు కొనిరి. వంజాబు రిలీఫ్ బజార్ విషయమునకు సంబంధించిన ఉత్తరములు ఈక్రింది చిత్రనామాకు పంపవలెను. సి. రాజగోపాలాచారి వేంకటవిలాస్ జే. నైలావురు.

హిందూ దేశమునకు రాను సదుపాయములు:— యునైటెడ్ కింగ్డంనుండి యీ కేళమునకువచ్చు ప్రయాణీకులకు తగినసదుపాయము లొనర్చుటకై రెండుఅంబులెన్సు స్టేషనుల కొనడమైనదని తెలియుచున్నది. ఆక్టోబరు మాసమున 1000 మంది ప్రయాణము చేయుట కవకాళము గలదు.

నేషనల్ ఫండు అందు ఇండస్ట్రీయల్ అసోషియేషన్:— ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద 16 వ తేది సాయంత్రం 4-45 గంటలకు పచ్చయప్పా కళాశాల ఒకసభ జరుగును. ఈ సంఘపు ప్రస్తుత స్థితి గురించియు, దీపావళి వసూళ్ల గురించియు మాట్లాడెదరు. తని చేయుటకు ఒక ఉపసంఘము ఏర్పాటు చేయుటను

గ్రంథాలయ మహాసభలు, చెన్నపురి:— ప్రథమ అభిలభారత గ్రంథాలయ మహాసభ ఆవృత సంఘమువారు మంగళవారము 14 వ తారీఖున జరిగిన సభయందు అనివార్యములగు కారణాంతరములచే సభకు ఈ మాసము 24, 25, 26 తేదీలలో జరుపుటకు బయలుదేరినవారు మాసపథ్యమున జరుపవలయునని తీర్మానించిరి. ఆంగ్లదేశగ్రంథాలయ హాస్యసంఘమువారు సయితము గ్రంథాలయ సారస్వత మహాసభల అభిలభారత గ్రంథాలయ మహాసభలోపాటు జరుపవలయునని తీర్మానించిరి. అని ఆహ్వానసంఘముల కార్య నిర్వాహకులు వ్రాయుచున్నారు.

బ్రహ్మసాధనాశ్రమపు క్రథమసావత్సరిక త్వనము:— ఆక్టోబరు నెల 18 వ తేది సాయంత్రం 4.15 గంటలకు బ్రాహ్మసాధనాశ్రమపు క్రథమసావత్సరిక త్వనము ఒక ప్రార్థన సమాజము తెరవబడును. ఇ. నుబ్బు కృష్ణయ్య, స్వామి బ్రహ్మసంధ, హెచ్. కాలకృష్ణ రావులి. ఏ. డి. ఎల్. గార్లు బ్రహ్మసాధనాశ్రమపు ఆదర్శములకుగురించి బ్రహ్మసమాజ రీడింగురూమునందు మాట్లాడెదరు.

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీస్:— ఈ సర్వీసునకు క్రస్తుతము 204 రు నైద్యులు కావలెను. ఆందు 186 వదవులు యూరోపియన్లుకు మిగిలిన హైందవులకును ఒకసంఖ్యకును. అధ్యక్షులు లండన్ లోను ఇండియా అఫీసుకు దరఖాస్తు వంపుకొనవలెను. దరఖాస్తు తేదికి అధ్యక్షులు 21 సంవత్సరములవైగయున్న 82 సంవత్సరములలో గానన్న ఉండవలెను. యుద్ధమునందు సహాయము ర్పించి వారి దరఖాస్తులు ప్రత్యేకముగా గమనింపబడును.

డి. లా. హే గారి మరణము:— న్యాయంగుటను క్రొత్తపానమునకు అధ్యక్షులుగనుండిన డి. లా. హే గారి నెహ్రూ హంకితులు నిన్నటిరాత్రి 12-30 గంటలకు నిరుంచుచున్న సమయమున కంపించిరి తెలిసికొనుట కెంతయు శింతించుచున్నారు. పోలీసువారు పొలితులకు వెదకి కనుగొనిరి. కిక్కిరిగి వాత్రులగుటయు జేయుచు రని, నమ్మెదను. డి. లా. హే గారు న్యాయంగుటలలో జరిగెడి మైసరు జమీందారుల జేయకొంటు బాగుగ కృషి కలిపినటులు తెలియుచున్నది అట్టివారి బలవత్సరణ పెట్లకు విచారణము గలిగితక ముందు

బాధయువజనసభ:— బెన్సిలో జరిగినసభలో కానన సభ్యులయందు సభవానికి విశ్వాసము లేదను తీర్మానము వాదించబడినది. అది రాజకీయవిషయము గాన నీ సభ వారట్టి తీర్మానము చేయరాదని ఒకసభ్యుడు వాదించెను. గాని హెచ్చు తుండి అంగీకరింపవలెనను ఆతిదుకు మరి కొందరు ప్రభుత్వవ్యతిరేకులను సభకు విడిచిపోయిరి.

వారాంత వివర నిధి

1919 సం. ఆక్టోబరునెల 15-వ తేది గురువారము.

కల్లా యభ్యు కరములు	గోరీలవారము	దికాభవట్టము	కాకినాది	అందరు	గుంటూరు	నెల్లూరు	కుద్రాను	హైదరాబాదు	అనంతపురము	ఇక్సారి	కర్నూలు	దేవక	తెంగుకూరు	కెల్లూరు	శీలము	కోయంబత్తూరు
24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X 24 X	82.5	89.0	88.6	92.7	92.5	89.9	88.5	88.0	90.4	91.3	91.9	93.8	84.2	91.3	90.2	90.9
అర్జున్ కుమార్	75.0	78.8	76.7	76.2	74.7	78.4	75.1	71.1	74.8	72.7	74.2	76.4	67.8	78.0	70.7	71.4
...	0.06	1.03	0.90	0.77
86.91	85.27	26.54	27.08	28.69	27.87	16.56	21.84	30.24	20.2	16.90	18.39	26.84	38.00	25.27	38.80	8.94
85.27	28.07	27.08	28.69	27.87	16.56	21.84	30.24	20.2	16.90	18.39	26.84	38.00	25.27	27.80	30.87	12.78

వదవటయందును సర్కారులయందును వాయుభారము కొంచము అధికమైనది. ఇతర ప్రదేశములందు వాయుభారము కొంచము తగ్గినది. వాయుప్రచారములు సంకులములు. శీతోష్ణ స్థితి అధికమైనది. తగటియొక్కయు రాత్రియొక్కయు శీతోష్ణ స్థితి సాధారణముకన్న అధికమైనది. నైరుతియందు తక్కు యితర ప్రదేశములందు మేఘములు తగ్గినది. మధురయందు 1 1/2 అంగుళము వానము, కొడైకనాళు, నేలం, కద్రాసుల యందు 1 అంగుళము వానము తురిసెట్టు తెలియుచున్నది.

కర్నూరుజనములు ఈ కాన్యమునందు స్థిరపడినవి. ఎడ్వర్డు, బి. రాను ఆక్టింగు సాతానరణ కాన్యము.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Indian Reforms Bill. Position of I. M. S. Colonel Elliot's Views.

LONDON, October 13.

At to-day's sitting of the Joint Committee, Colonel R. H. Elliot, I. M. S., thought that the decision to make the Indian Medical Service a transferred subject would be extremely unpopular and would lead to many retirements, especially of senior officers, and make recruiting very difficult. That would be unfortunate, when owing to the efforts of Mr. Montagu, the position of the service was almost settled. The Europeans were not confident that there would be the same support and progress under an Indian as under British administration. He admitted that the work of Indian medical men showed progress and there would be greater progress in time, but he believed that India at present was not ripe for such a change. There would not be the same energy and enthusiasm for sanitation or research.

Replying to Lord Sinha, Colonel Elliot did not think that objection to transference was racial. There were many Indians under whom Europeans would gladly serve.

Replying to Mr. Montagu, Colonel Elliot admitted that Indian Officers in charge of war hospitals had begun to realise their responsibilities. There were 600,000 blind in villages untaught for, and the amount of preventable and curable blindness was colossal. There was a strong case for making the head of the Medical Service a member of the Viceroy's Council. The whole question of medical work required to be regarded in a bigger and broader spirit.

Mr. Lionel Curtis on Dualism.

Mr. Lionel Curtis thought that dualism did not threaten the existence and efficiency of the Public Services. Lord Curzon's policy in the North-West Provinces should be continued eastward. It ought to be recognised that an Indian Frontier was a great imperial matter. He thought that communal representation would be disastrous, and he was sorry that it had ever been conceived. With regard to the Governor's veto, the present system of allowing British members secretly ordered to vote down measures was a degrading farce. A more straightforward procedure would be for the Governor to say he was unable to accept a legislation. A separate purse was essential under the dualism. He did not oppose a Council of State, but did not advocate a second Chamber.

Sir James Meston.

Control of Introduction of New Bills in Legislature.

LONDON, October 13.

Giving evidence before the Joint Committee Sir James Meston said that the Secretary of State asked for the control of introduction of new bills in the legislature. The Government of India did not favour any form of duality in the Central Government at present, with regard to the composition of the council. They were seriously alarmed lest there should be an absolute majority who had no administrative experience.

The committee adjourned until tomorrow.

Ironfounders' Strike Settled.

LONDON, October 13.

The ironfounders' strike has been settled. The demand for an advance of wages by fifteen shillings weekly will be submitted to arbitration. The terms will be submitted to ballot, and, if accepted, work will be resumed on the 20th instant.

Obituary.

LONDON, October 13.

The death is announced of Surgeon-General David Sinclair.

Russia

North Russia, British Evacuation. King's Message to Troops.

LONDON, October 13.

The evacuation of North Russia is completed, the last transport having sailed from Murmansk yesterday. General Rawlinson and his staff are expected to arrive in Glasgow to-day. The King has sent the following telegram to General Rawlinson on the completion of the evacuation of North Russia:—"I desire to congratulate you and all ranks under your command on the successful manner in which this difficult operation was accomplished. I wish to express appreciation of the skill displayed by the Commanders, and the courage, discipline and power of endurance of all ranks. These qualities have enabled the forces, both at Archangel and Murmansk, to be withdrawn from their advanced position in contact with the enemy, transported over great distances to their bases and embarked with practically no loss of life. It is especially gratifying to note that the withdrawal has been carried out in such a manner as to leave loyal Russian forces in a favourable position for continuing an active resolute defence."

The Baltic Provinces.

Lettish Stubborn Stand.

LONDON, October 13.

The Riga correspondent of the "Daily Chronicle" sends a graphic account of three days' fighting, describing how

the Lettish rear-guard of 2,000 men held up an overwhelming force of Germans. Every yard was stubbornly contested in spite of the use of gas shells and a withering hail of bullets. Many of the soldiers were schoolboys who had come direct from their classes. The Letts were finally obliged to retire before machine-guns and armoured cars, but were still holding out on Saturday in spite of a violent bombardment.

Situation in Russian Fronts.

SIMLA, October 15.

The following telegram has been received by the Associated Press dated 10th October on situation in Russian Fronts.

North Russia:—The advance of the anti-Bolshevik forces on the Marmansk front continues.

West Russia:—The north west Russian army has withdrawn from the salient north east of Pskov on the Petrograd Pskov railway.

South Russia:—General Mamontov who recently made the famous cavalry raid on Tombov has again broken through the Bolshevik lines, this time in the neighbourhood of Livni.

Ural front:—The Ural Cossacks have reached a point 12 miles north west of Uralak Voronej which has been occupied by volunteer troops.

Trans Caspia:—The Bolsheviks have suffered a severe reverse east of Kizil Arvat and are moving all articles of value from Ashkhabad in case they are forced to evacuate the latter town.

France

The Peace Treaty.

French Claims.

Anglo-American Alliance.

LONDON, October 12.

PARIS:—The Havas Agency says: Before a vote was taken in the Senate yesterday on the ratification of the Peace Treaty, M. Clemenceau explained that it would have been unconstitutional to allow members of Parliament to take part in the negotiations. It was necessary that discussions among the Allies should take the form of conversations in which every one spoke freely besides the Big Four and listened to experts. M. Clemenceau admitted that the Treaty did not give France all the financial compensation which she might have expected, but she was entitled to tell the Allies that further conversation was necessary on the subject. With regard to military guarantees, M. Clemenceau said he had asked for the permanent occupation of the Rhine provinces when there was nothing else in sight, but gave that up when he had the British and American alliance. He did not ask for an alliance, but accepted it willingly. He added that in any case, whether there was an alliance or not necessity would have compelled England and the United States to side with France.

The Gaekwar.

LONDON, October 13.

The Gaekwar of Baroda arrived in Paris yesterday.

Australia

Flight to Australia.

Australian Government's Prize.

LONDON, October 13.

The Australian airman Mathews starts on Wednesday from Hounslow in a Sopwith biplane to attempt a flight to Australia for the Australian Government's prize of £10,000. The route is secret, but he will possibly touch Athens or Constantinople. Then proceed to Egypt, the Persian Gulf, and India. Other Australian aviators intend to follow in the course of a few weeks, probably flying via Otranto, Malta, Egypt, Constantinople, Baghdad, Bushire, Calcutta, Rangoon, and Singapore. The flight is exciting the greatest interest.

Indian Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS)

Bombay

Bombay Vakil and Barrister Satyagrahis. Judgment Delivered.

BOMBAY, October 15.

Judgment was delivered today by a special bench of the High Court consisting of Sir Norman Macleod, Chief Justice, Sir John Heaton and Mr. Justice Kaji in matter of the notice issued by the Chief Justice and Judges of High Court against Messrs Jivanlal M. Desai, Vallabhabhai J. Patel, Barristers-at-Law, Krishnalal N. Desai, Vakil, Gopal Rao, R. Dabholkar, Manilal V. Kothari and Kalidas J. Jhaveri, District Court Pleaders of Ahmedabad to show cause why they should not be dealt with under disciplinary jurisdiction for having signed the Satyagraha pledge to civilly disobey laws. The Chief Justice in his judgment after setting forth at length the facts and the circumstances which led to the issuing of notice, discussed the case of the Government Pleader of the Bombay High Court Mr. Ganesh Narain Deshpande and continued:—It is not suggested that the respondents have done anything which would subject them to criminal proceedings but that the case is sufficient authority for stating we can deal with respondents in the same way as if they were now applying for enrolment. It is necessary therefore carefully to consider the terms of the document known as Satyagraha Oath or pledge. After quoting the text of Satyagraha pledge His Lordship continued:—The movement to obtain signatories to

the oath commenced in February. I may say at once that no one can reasonably object to the right of a citizen to express his opinion as to the merits or demerits of a legislative measure proposed to be adopted by the Government and if he is opposed to it to take every means to induce the Government to withdraw it, provided he keeps within the bounds imposed by established law. The signatories to oath have expressed their objection to these bills which came to be known as Rowlatt Bills and affirmed they would civilly refuse to obey them if they became law. "Civilly" according to dictionary means "in a polite manner, politely." It is suggested that civil or polite disobedience is the same as what is known as passive resistance. That is not so. Passive resistance connotes complete inaction in the presence of a command of law. That is to say, refusal to do what the law commands, while disobedience includes doing of something which is forbidden by law. Whether disobedience is active or passive depends on the nature of the law which it is intended to disobey. Now we are concerned in this matter with the conduct of the respondents not as citizens but as advocates and pleaders. We have nothing to do with political views, nor have we anything to do with expressions of opinion on their part however strong against any particular measure proposed by Legislature, but a public declaration made by an advocate or a pleader, that he has bound himself civilly to disobey any laws which a committee to be thereafter appointed might think fit appears to me to go very much further than a mere expression of opinion as to the merits of a bill proposed by legislature.

Ahmedabad District Judge.

I take it for the purpose of argument that respondents, as Mr. Kennedy, Ahmedabad District Judge believes, were sincerely and conscientiously under impression that Rowlatt Bill legislation was a crime and that they honestly thought that signing Satyagraha pledge would be a constitutional form of agitation against the passing of the Rowlatt Bills. But I have to consider whether the signing of such a pledge is consistent with the duties which they owe as officers of this court. Advocates and pleaders are a privileged class enrolled not only for the purpose of rendering assistance to courts in the administration of justice but also for giving professional advice, for which they are to be paid, to those members of public who require their services. Their position, training and practice give them immense influence with the public and their example must necessarily have a much greater effect whether for good or for evil than the example of those who do not occupy privileged position. It is not necessary in order for us to be able to exercise our jurisdiction that any offence should have been committed nor is it necessary that what the respondents have done should have subjected them to anything like general infamy or imputation of bad character. Sir Chimanlal was asked whether his clients would be able to give advice conscientiously to their clients without being influenced by their pledge and Sir Chimanlal replied that they would give advice as lawyers conscientiously and not Satyagrahis. He was bound to say that, but the atmosphere of this Court before which his clients have been arraigned is somewhat different from the atmosphere of their consulting chambers in Ahmedabad. Suppose for instance the committee had denounced the Income-Tax Act. The respondents would be bound by their pledge to refuse to file in a schedule sent to them for the purpose of assessment. If a client consulted one of them regarding the way in which a schedule should be filed in he would be on the horns of dilemma. Every member of the league of this description is of necessity a propagandist. It would therefore be the respondent's duty as a Satyagrahi to persuade his client to disobey the law. It would be his duty as an officer of the Court to tell the client to obey. It cannot be doubted for a moment that it is extremely undesirable that any of those who hold Sanad as advocates or pleaders of this court should themselves be involved in conflict of duty. Then there is the danger of their example being followed by persons who do not possess that high moral character, that love for truth, that abhorrence of all ideas of violence to life, person or property, possessed by the respondents. It would appear on the face of it that the signatory to pledge indicates all independent judgment in favour of an unknown body of his fellow signatories. I am told that if the committee referred to in the pledge called upon the signatories in pursuance of their pledge to do acts repugnant to the respondents' feelings they would not act in accordance with their pledge. If that is the case the signing of the pledge would not involve any obligation on the part of the signatories to act according to the pledge and if a signatory considers himself entitled to form his own opinion whether he should follow the lead of the committee or not, it follows that the pledge is worthless and he would much better not have signed it. But the public can only judge men by their actions and more ignorant and less educated of the public who sign the pledge and see names of their signatories are not acquainted with mental reservations of their fellow signatories. I would certainly be disinclined to grant a sanad of this court to any one who, I knew, was a signatory to this pledge, for I should not consider him a proper person to be enrolled in that privileged class referred to above. That being so I should be inclined to say that under the powers given us by Charter and Regulation, that a person who had signed this pledge was not a fit person to be allowed to continue amongst that privileged class. Turning now to the letters of explanation given by the pleader of the respondents to the District Judge I am not surprised at his expressing opinion that they were not satisfactory. It must be remembered that those letters were written a few days after the lamentable riots on the 10th and 11th April at Ahmedabad and though I do not for a moment suggest that any of the respondents took any part either directly or indirectly in those riots, it is a matter of common knowledge that there had been several meetings attended by thousands of mill hands during March and first 10 days of April, which were summoned by leaders of Satyagraha Sabha. Whether those meetings had any connection with the subsequent riots was a question which was not discussed during the course of the argument, but it has already been the subject of judicial decision. The District Judge considered he had no power to deal with Barrister respondents. So the record contains no letters of explanation from them. Mr. J. V. Desai however has put in an affidavit at the last moment, a proceeding which cannot be commended considering that hearing of these notices has twice been adjourned for the convenience of the respondents, while Mr. Patel with wiser discretion has contented himself by being represented before us by

Mr. J. N. Thakore who supported the argument of Sir Chimanlal. There is no need to deal in detail with Mr. Desai's affidavit. It is sufficient to say that it does him no credit. I have refrained from dealing with many points contained in the argument of the counsel for the respondents which concern rather politicians than a Judge and are therefore always open to controversy. The plain issue is what are the duties of respondents to this court. I have waited in vain for any acknowledgment on the part of the respondents that they have realised in the events which have happened that however harmless and constitutional they may have considered this movement when it was started, it is absolutely incompatible with their duties as lawyers to the High Court that they should continue to take part in it. Sir Chimanlal did indeed say that it might be that Satyagraha movement could receive its quietus. He hoped and trusted that it had received its final quietus. Sir Chimanlal also said it was open to the signatories to withdraw from the pledge. Then why does not he advise his clients to do so now? I wish to make perfectly clear that apart from all other considerations, those who are enrolled as Advocates and pleaders of this High Court or of District Courts cannot serve two masters. It may be that after due consideration of this expression of our opinion the respondents may see the force of it.

Let off with a Warning

We have no desire to deal harshly with them and for the present we shall content ourselves with giving them this warning. We do so because we are told that Satyagraha Sabha since the riots of April has been quiescent. Whether we shall take any further action depend entirely on the development of any of the Satyagraha movement so that these notices will be adjured with leave to the Advocate General and respondents to move for their restoration to the Board, should occasion arise.

Sir John Heaton concurred with the Chief Justice's judgment and order proposed by him. The Chief Justice then read the following remarks sent by the Hon'ble Justice Kaji:—"I have had the advantage of reading the judgment of My Lord Chief Justice and brother Heaton and I concur in the order proposed and have nothing to add." His Lordship the Chief Justice then said:—"In connection with these notices there has been a regrettable incident of which we are bound to take notice. The application was made to the court by some of the respondents through their pleaders for copies of Mr. Kennedy's letter. The Copies were furnished and considering that respondents were lawyers it did not appear necessary to inform them that such copies were given to them for their private information and not for publication. That letter was published before the case came on for hearing before the court. Who is responsible to what we must regard as a very grave breach of well recognised rule we cannot say. We are quite sure that the legal advisers of respondents are free from blame. If respondent or respondents who published the letter do not give in his or their names to the Registrar, the blame must for the present rest on all respondents.

Sir J. C. Bose is going to England by the S. S. "Delta" on a scientific deputation in connection with his recent researches. He leaves Calcutta on the 18th instant, arrives in Bombay on the 20th instant, and sails on the same date.

Calcutta

Cyclone Central Relief Committee.

CALCUTTA, October 15. In connection with the cyclone central relief committee a meeting was held this evening which was attended by representatives nominated by all leading public bodies. The Hon'ble Mr. J. C. Cumming, Revenue Member, presided. He pointed out that as regards the action of the Government in this matter it could not be accused of want of generosity. Amongst other items there are four lakhs worth of cloth to be given away or sold at concession rates and more than 21 lakhs for seed and loans. Messrs. Ralli Brothers has given all the seeds wanted at cost price. It was considered desirable to co-ordinate the movement which had been started for relief and with that view His Excellency decided to form a thoroughly representative central relief fund committee to administer the funds, for which an appeal had been made. Central and executive committees were formed and appeal for funds issued.

Burma

RANGOON, October 15. Two Lpoongyies suspected of complicity in the attack on a European party at the Eodawya Pagoda, Mondalay, because of their entering the temple with boots, have been arrested while about to board a ferry boat for Myingyan. It is reported that some forty other persons have been arrested in connection with the affair. Mr. Robey, Assistant Superintendent of Police, whose face was slashed with a dah was reported to have died but this was false and it is hoped that he will not lose his nose part of which with a portion of the cheek was hanging loose when he was rescued from the attackers and taken to hospital.

The "Rangoon Times" learns of an attack on a European lady in Upper Burma who was struck in the face with a stick while driving and forced to take refuge in the officers' bungalow compound.

At the Young Men's Buddhist Association Conference at Bassein a Government official protested against the discussion of a resolution of want of confidence in Burmese members of the Legislative Councils on the ground that it was political and therefore outside the scope of the Association or Conference. He was pulled up for want of time, but renewed the protest next day and being definitely overruled left the Conference as did some other officials who were members.

RANGOON, October 15. The Burma Chamber of Commerce has considered the Rangoon Development Trust Bill and suggest some amendment in the constitution of the appeal tribunal also making it obligatory for the board to give direct intimation of schemes to all concerned and extending the time for objections to three months.

News in Brief.

At a meeting of the United Provinces Congress Committee held on Tuesday, the Hon'ble Pandit Motilal Nehru was unanimously elected President of the next Amritsar Congress.

At the annual meeting of the Bombay branch of the All-India Home Rule League, Mr. Jinnah was elected President, and Mr. M. R. Jayakar, Vice-President for 1919-20. The League has, according to the Report, 345 branches with a membership of 16,600.

The Bombay Electric Supply and Tramway Co., has sent round a circular to the effect that they are unable to supply power for Dipavali illuminations owing to shortage of cables and plant. Bombay has received many orders for illuminations during December peace celebrations as well, which they had to refuse for the same reasons. The new material expected at the end of November is likely to be delayed.

BOMBAY, October 15. The "Khyber" with mails of the 25th September and about 160 passengers arrived early this morning.

SIMLA, October 15. The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, Resident in Mysore and Chief Commissioner of Coorg, proceeds on combined leave in March next. Mr. W. P. Barton Resident at Baroda succeeds him.

BOMBAY, October 16. In consequence of the ill-health of Mr. Aston, the Chief Presidency Magistrate, Mr. Frank Oliveir, third Presidency Magistrate who has been acting as Second Presidency Magistrate vice Rao Bahadur Setalvad now a member of the Ahmedabad Special Tribunal has been appointed Acting Chief Presidency Magistrate.

AMROTI, October 15. The Berar Provincial Congress Committee wired to the Reception Committee, Amritsar the following names for the presidency of the Congress:—Pandit Motilal Nehru; Sir Sankaran Nair; Mr. B. G. Tilak; Mr. Motilal Ghose; Mr. Baptista; Mr. Horniman; and Pandit Madan Mohan Malaviya.

CALCUTTA, October 16. Mr. J. G. Drummond, District Judge of Alipore, has concluded the hearing of the case in which Lient Sturke, Assistant Controller of war materials and Pulin Behari Sarkar, Head Clerk of Narcoolianga Munition Board were charged with criminal breach of trust in respect of Rs 620 and 810 and two other charges of abetment against each of the accused and committed both the accused to the High Court Sessions. The charge against the accused was that they misappropriated the sale proceeds of the Government corrugated iron sheet bands.

నేషనల్ ఫండు ఆంధ్ర ఇండిస్ట్రియల్ అసోసియేషన్, మదరాసు.

1. ఈ సభ 1908 నుండి ఏర్పరచబడినది. యాసభ వారే తక్షణ కర్తవ్య విషయములలో మాత్రము పాటుపడుదురు. యాసభవారికిని రాజ్యాంగ కార్యములకును ఏదీపైన సంబంధములేదు. యాసభ ఏర్పడినది మొదట ఎచ్చరికకైగా, ఏర్పరచిన ఉద్దేశమును బాగుగా జరిపించుచు వచ్చియున్నది.

2. ఈసభకు ముఖ్యమైన కచ్చుబడి, యివ్వవలసిన, యావదాయము, దీపావళి యింటియంటికి పోయి చందా నమూనాచేయడమే.

3. 1908 మొదలు, 1909 వరకు, నుమారు రూ 11896-11-0 ఇంకాండు, జపాను, బొంబాయి, నల్లరా, మద్రాసులో విద్యార్థులకు చదివించుటకై వారికిరహస్యముగా పై, సెలవు చేయబడినది. 1909 మొదలు 1916 వరకు, నుమారు రూ. 18484-0-0, జపాను, బొంబాయి, విజ్ఞానయోజనా దీర్ఘకాల విద్యాలయము, మైసూరుజేతములోని చెన్నపట్నం, నల్లరా కట్టపానుబడి పాలము, పూసలూరు కాకిరముల యంత్రాల, మద్రాసు చెంగల్వవాడకర్న కర్తవ్యవిద్యాలయములందు విద్యార్థులకు చదివించుటకు వారి తీరములవిషయము సెలవు పెట్టబడియున్నది. 1917 మొదలు 1918 వరకు, నుమారు 8889 రూపాయలు మద్రాసు చెంగల్వరాజువాడకర్న కర్తవ్య విద్యాలయము, బోధా కలభువన పరిశ్రమ విద్యాలయములలో విద్యార్థులకు చదివించుటకై వారి తీరముల విషయముగా సెలవు చేయబడియున్నది.

4. ఈ సభవారు, మద్రాసులో, నేరకని కర్తవ్య, ఇండియా జేతమునకరియు పెట్టి, ఆపరిక్షలో తేలివారికి బహుమానములను, బంగారు, వెండి కరకములను యిచ్చియున్నారు. ఈరీతిగానే కాంచీపురము, తిరునల్వేలి, విశాఖపట్టణములలో కర్తవ్యము జరిపించియున్నారు. ఈ సభవారు నాదెరువులకుకొని, బంజిరూపంలో సాతెవారికి ఉచితముగా యిచ్చి, వాటిని చెప్పించుటకు ఉపాధ్యాయులను నుడ నియమించియున్నారు. కర్తవ్యవిద్యులకును, నేరకనులకును సంబంధమైన పుస్తకములను కొద్దిగా ఒక బందారమును చేర్చియున్నారు.

5. 29 విద్యార్థులు స్కాలర్ షిప్ లు పొంది, మొదలవచ్చులు, నల్లరా, కాకిరముల చేయుట, కాలికో అచ్చునేయుట, మద్రాసు, నేయుట, ఆలము, రంగునేయుట, ఎల్లెల్లెల్ల (విద్యుత్ కే కే నుండి) అండ్ మెకానికల్ (యంత్రసంబంధమున ఇంజనీరింగ్ విద్య ఇంజనీరింగ్ విద్యలో ప్రవీణ కల్గితేయు చదువు, కుండలచేయుట, గుండియ, బురుగుల కై రాలుచేయుట, తోళ్లనవదునుచేసి చక్కచేసిను విద్య కర్తవ్యము వ్రాసుట, రూపముల ప్రకారము వ్రాయుట, రంగునేయుటను విద్యులయందు చదువలసిన నియమములు పురితేసియున్నారు. 9 విద్యార్థులు ఎల్లెల్లెల్ల అండ్ మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ నేరకేయుట కై రాలు విద్యులయందు చదువు ఇచ్చుట చేర్చబడుచున్నారు.

6. కడచిన నలుపు లెక్కలను, అడితురు M. N. సింగారు, కుకిలింజినప్పకు, ఈసభలో అనేక సంఖ్యగా నమకముతో పనిచేయుచుండిన నుమాస్తా, నుమారు రూపము 1200 అపహరించినట్లు తెలిసింది. ఆగ మస్తాకు, కడచిన ఫిబ్రవరినాలో జరిగిన మోక్షోర్థు నెవకోలో కేసు అయినది.

7. వై: నుపరిచిన నల్లమును, సభయొక్క డైరెక్టర్లు మొదలయిన విచారణకర్తలు, భరించనట్లు ఏర్పాటుచేసికొని యిడిరకు చెప్పబడిన చందామొత్తమైన రూపము 7500లో 4820ల నమూనాచేసి ఇండియాకా బాంకిలో ఉంచబడియున్నది. తిరు మొత్తము 4500 లు కర్వలోనే పోరుచేసి సభయొక్క మొత్త మూలధనముతో చేర్చబడి, లెక్కల ప్రచురింపబడును.

8. ఈసభవారు పెద్దమొత్తములను చందాగా ఒక్కొక్కరిదగ్గరనుండి కొనుటలేదు. అనేకముల కను కర్తవ్యసారము నల్లమొత్తములను యిచ్చినప్పటికిని, అనే పెద్దమొత్తములను చున్నది. ప్రభుత్వములో యీ సభవారికి, విద్యార్థి నేరకముల యిచ్చుటకే పోయింది. యిచ్చుచుండు చారివరిధనము పోయినవెల, కర్తవ్య విద్యులములను (Exhibitions) పెద్ద కర్తవ్యములను ఏర్పరచుటకు ఉద్దేశము.

9. వై సభ ఉద్యోగియు, యిడిరకులో చాలాకాలము పడి యున్నార, యింకను ప్రయత్నములు నిర్దముగా పున్నాయింటి యింటియంటికి పెళ్లి నమూనా చేయడమే ఈసభకు ముఖ్యమైన కచ్చుబడి.

10. గనుక స్వతఃకాభిమానులైన మహాశయుల దయచేసి మద్రాసు, మాంటూకోర్డులో మహాశయ సభవారి ఆఫీసులో, యాసభ కార్యదర్శులకుపేట వ్రాసి పంపిడి పెట్టెలను తెప్పించుకొని, నమూనా, కను కర్తవ్యసారము చేసి, నమూనా సామును, సభ కార్యదర్శులకు పంపునని ప్రార్థించబడుచున్నారు.

యల్. యస్. వీరరాఘవయ్యరు, సి. జి. నారాయణదాసు, కార్యదర్శులు. టి. రంగాచారియార్, వ్రాసి డెంటు.

వై: ను కుపిసట్టుచే మద్రాసు నేమనల్ పండు ఇండిస్ట్రియల్ అసోసియేషన్ కును కుపిసవై: మింక యి వ్రాసి నేరకగా మద్రాసు ఇండియాకా బాంకి, లిమిటెడ్, చాడ్ ఆఫీసుకు పంపియుము.

వాక్యాత్మకుల కొట్టుకు. బర్మాలో మాండలేనగరమున కొందరు వాక్యాత్మకులు (బూట్లు) తోళ్లకు తోడుకు కొని ఎండవ్యా కేబులులలోనికి వచ్చియుండి కొందరు దేశీయులు వారికొట్టిరి. వాక్యాత్మకులలో పోలీసు అసిస్టెంటు నూపర్నెంటు రాబీగారి నెకతో మొగముమీద కొట్టినందున అతడు చనిపోయెనని వచంతి కలిగెను గాని అది నిజముగాదు. అతని కొక చెంక పూర్తిగా తెప్పించునది అతనిని కైద్యకాలకు తీసికొనిపోయిరి. ఈ సందర్భమున 42 మందిని పట్టుకొనిరి. ఉత్తరబర్మాలో నొక వాక్యాత్మకు శ్రీ గుర్రపు బండిలో నెట్టుచుండగా నెకతో కర్తవ్య నామముగమీద కొట్టిరి. ఆమె ఒక యుద్ధాగ్నిబంకా ఆవరణలోనికి కరుగకై తప్పించుకొనెను.

కై బర్మీషుకు. కడచిన నెల 25 క తేదీ ఉపాసన 160 మంది క్రయాణీకులను తీసికొని యాస్టీకుతు ఈ నెల 15 క తేదీ ఉదయమునకు బొంబాయికి వచ్చినది.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈ నెల 18-వ తేదీ కనివారం రాత్రి బెజవాడలో

బొబ్బిలి యుద్ధనాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు. శేట్లవివరం:— రు. 2, 1-8-0, రు. 1, అ. 8, అ. 4. (1814) కె. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విశ్వ విద్యాలయము

ఆంధ్రదేశీయులకు ప్రార్థన

బరంపురమునండిరంగాభిట్ల గున్నయ్యకాశ్రమిగిల్లు
ప్రాయచున్నాడు:—

ఆంధ్రదేశీయులకు శ్రీ విద్య కృద్ధిపొందుటకు మన
గవర్నమెంటువారు గత 4-5 సంవత్సరములలో మండలకొలది
బాలికాపాఠశాలలు రెండు వున్నత బాలికాపాఠశాలలు, నొక
బోధనాధ్యక్షన పాఠశాల వారిలో నొక ప్రశంస విద్య నేర్పు
టకు నొకతరగతి స్థాపించబడినది. వీటి స్థాపననిమిత్తము నేను
తొంత ప్రశంసకడెట్లు మీకు తెలిసే వుండవచ్చును.

2. ప్రతిజిల్లాకు నొక ఉన్నత పాఠశాల శ్రీల నిమి
త్తము స్థాపించబడునని ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము తెలియ
జేసి యున్నాడు. స్వభావము ఏమాత్రము భావములేని బా
లికలకు మొదటితరగతి ఇంగ్లీషు భాషలో విద్య చెప్పబడు
చుండుటచేత గవర్నమెంటువారు యెన్ని పాఠశాలలు స్థాపి
ంచినప్పటికి శ్రీవిద్య కృద్ధి పొందనేరదు. మరియు వారు భుక్తు
పెట్టి సామ్య వృధాయగునని నేను భయపడుచున్నాను.

3. బాలికా పాఠశాలలో శిక్షకులు శ్రీలే యుండ
వలసినదని తలచి తెనుగుభాష బాగా తెలియని శ్రీ శిక్షకు
లను నియమించుచున్నాడు. కొన్ని పాఠశాలలో తెనుగు
భాషలో నైనా తగిన భావములేనివారిని పెద్ద తరగతులకు పా
ఠశాలలు చెప్పటకు నియమించుచున్నాడు.

4. మనము మరెవరికీ కౌటబడు తట ప్రభావముతో నుండి
నను గవర్నమెంటువారు స్థాపించబోవు ఉన్నత పాఠశాలల
కల్ల తగిన శ్రీ శిక్షకులు రాగలరని నమ్ముటకు మీలేదు.
ఎందుచేతననగా ఉన్నత పాఠశాలలలో తెనుగులో తగిన
భావములు శిక్షకులను నియమించక పోవుటచేత తెనుగుభాష
కృద్ధి పొంద నేరదు సరే గదా. వారికి
వచ్చిన భాష చెబును. బాలికా పాఠశాలలో పురుషశిక్ష
కులు తెనుగులో పాఠములు చెప్పకపోవుటచేత బాలికలు తె
నుగులో తగిన భావములేకుండా యున్నారని చెప్పుచున్నప్పుడు
బాలికాపాఠశాలలో విదేశీయులు నేర్పు విద్యకల్ల మన బాలిక
లకు యెట్టి భావము కలుగ గలదు.

5. శ్రీలకయినా తెనుగు భాష భాగము నేర్పించి భాష
చెప్పబడకుండా నుంచువలెని ప్రభుత్వము యదల హిందూ శ్రీ
లకు విశేష చూరము క్రమగు విద్య నేర్పుటకు తెనుగు భాష
లో యావత్తు పాఠములు నేర్పుట కన్న ఉన్నతపాఠశాల
లు పెట్టిన స్థాపించవలసియున్నది. ఆపాఠశాలలో నిరంత
పులు, త్వరగాపాఠశాలలు విడిచి పెట్టు నివాసిత శ్రీలు
మొదలగువారు చూపుటకు అవకాశముగా నుండవలెను.

మన తెనుగుదేశములో తెనుగుభాషలో విశేషభావము
గల శ్రీలు లేకపోవుటచేతను అట్టి పాఠశాలలు స్థాపించబడక
పోవుటచేతను విజయూర్ భావనాచార్యులుగారు తమ
కత్రిలో ప్రాసనట్లు పెట్టిన శ్రీలకు విశ్వవిద్యాలయము
స్థాపించుటకు అవకాశములు లేను. గనుక ముందు విశ్వవిద్యాల
యము స్థాపించుటకు కాలసిన యేర్పాటులు చేయుటకు
న్ను సామ్యకార్య చేయుటకు నొక సంఘము ఆంధ్రదేశీ
యులలో తక్షణం స్థాపించబడవలెను. సదరుసంఘమువారు ఆం
ధ్రజిల్లాలలో కొన్ని పాఠశాలలు స్థాపించడము, వారు పెట్ట
బోవు ఉన్నతపాఠశాలలను శ్రీశిక్షకులు దొరుకుటకు కొ
న్ని కరీకులు పెట్టవలెను.

ఆంధ్రభాషనుగూర్చి ఉపన్యాసము:— గ్రంథి వీరన్న
గుప్తగారిచే స్థాపించబడిన బార్లిపాఠశాలలో 11-10-19 తేదీ
సాయంత్రము బాలకవి కాశీభట్ల కృష్ణరాయ కాశ్రమిగారు
ఆంధ్రభాషను గురించి భాషాభివృద్ధికు నొక యుపన్యాసము
జొసంగిరి

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశ్రద్ధమను కాశ్యపముఖము పొందుట స్వా
భావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము అశ్రద్ధమార్గము
యను కలుగజేసి కీరసాఖ్యమును దృఢగాత్రమును, ఆ
యార్థకృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా
వీయబడును. పోషకాహారము నేను మీ భరించి నుండెడ
ము. పెట్టిన ప్రాశంసకరము. (219)

వైద్యకాశ్రమి ముఠాకంకర్ గోవిందజీ,

అశ్రద్ధమార్గము ముఠాకంకర్, 1574 బాద్మిమద్రాస్

జాబులు

I

దివితాలూకా వాసుల కొక విజ్ఞాపనము.

అయ్యా, రాజోవు కృష్ణమండల సభా సమాజే
మును దీని తాలూకాలో జరుపుటకు కొత్తగావలో జరిగినపుం
డల సభయందు నిశ్చయించబడినది అప్పడే ఆముహూసములు
గతించినది. మన తాలూకాలోని ముహూర్త 100 గ్రామము
లలో చాల గ్రామములయందు మండలసభలన్న నేమో, వారి
వలనయుపయోగము తెచ్చియో భావుగా తెలియని వారనేకు
లందుకుటే అందుల లాభముల నుదూరము దిరిగి యుపన్యాస
ముల మూలకముగాఁ బ్రబోధింపవలసిన యావశ్యకమైయు
న్నది. ఈ మహాత్మాకృష్ణమునకు కనీసము నలుగురైనను
పూనుకొని కలువైపులకఁబోయి యిచ్చునుండియు ప్రబోధించి
నఁగాని వారిమనంబులకు నచ్చనేరదు. మండలసభలవలనఁ గలి
గిన యుపయోగములు, మండల కఘోషిణులను గూర్చిన సం
గ్రహ చరిత్రమును కృష్ణమండల సంఘ సంఘారకార్గ్యదర్శిగా
రయిన శ్రీయుత కొడాలి శివరామకృష్ణరావుగారు పేర బంద
రుఁడు ప్రాయము అర్థశతాబ్దములను పండితఁడయ్యె
గలరు. తాలూకాలో ప్రముఖులు, జేతనేనములు, ఫలాపేక్షా
రహితులై తాలూకాయందు సంఘారమొనర్చి రాజోవు సమా
జేమును జనప్రదముగ నొనర్చెదరు గాక యని కోరుచున్నాఁ
డను. ఇందువలకుఁబూనుకొను మహనీయులు తమ నామం
బులఁ దెలిపినచో వారితోడఁగూడి నేనుఁగూడ పాటుపడి
యుపన్యాసములిచ్చుదు, కొంత జేతనేనము జేయగలవని తెల్పు
చున్నాఁడను. మన తాలూకాయందు మాత్రము ఆముసెలలు
కృష్ణంబు ఉండగనే కార్యక్రమములకుఁ గడంగినఁగాని కృతా
ర్థములుకావాలను. మన తాలూకాయందు గల కష్టవస్త్రము
లను గూర్చి జేత్రములు పోడను పాలకులకును విన్న
విందుకొనుట కింతకంటెను మరియొక్కమును అదకు వీరకనేర
జేమో, ఇప్పటికి ముహూర్తము సంవత్సరములనుండి విశ్వప్రము
త్వములుజేయఁగా ఈ సాలిన మన తాలూకాలో జరుపుట
కనుజ్జకోసంగుటయే దుర్లభమైనది. కాబట్టి యీకిందిదినకా
ళమున పోఁగొట్టుకొనక తాలూకా వాసులు పెదకడ
మేల్కొని కార్యక్రమములకై గడంగెదరుగాక.

పెదకడెట్ల. కొ. సత్యనారాయణరావు.

విలూరు.

శ్యామినికల్ ఎన్నికలు

విలూరు, అక్టోబరు 12:— విలూరు తూర్పువీధి వాడుకు
నూతనముగా నేర్పాటుకాబడిన భారీకి తలారి ధనరాజుగా
రుకు తమనూ ముఠాకంకర్ గారును ప్రముఖులైరి. చివరకు ధన
రాజుగారు ముఠాకంకర్ గారు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు
వర్తక సంఘములోనివారు. యావనము, సవినోద్యమము లందు
ఆధిపత్యముగలవారు. పురపాలన విషయములలో (కలబ అభి)
ప్రాయముల ననుసరించి ప్రతిఆంశములోను శ్రద్ధవహించి శ్రమ
తీసికొని పనిచేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

అదివారము వాడుకు ఈపురములలో గవర్నమెంటు
భాజీ గారును బజలాయలీ సాహెబుగారు మరెవ్వరికి పోటీ
లేకుండనే యెన్నుకొనబడిరి. వీరు కవునిలు మెఱుగుగానుం
డుట మహమ్మదీయుల కెంతయు ఉపయోగ కరముగా నుం
డును. వీరు వెనుక ఒకసారి కవునిలకు నుండిరి గాని విశేష
కార్యములు చేసినందులేదు. ఇకనుండు తమసంఘ సౌకర్య
ముల నిమిత్తము పాటుపడి పనిచేయుటకు వీరికి శ్రీసామర్థ్య
ములు లేకపోలేను.

దక్షిణపు వీధివాడుకు ఇదివరలో ముఠాకంకర్
ప్రకాశరావుగారు కవునిలకుగా నుండిరి. వారిగదుపు అంత్య
మయినది. శ్రీరాజా మ:త్రిప్రగడ భుజంగరావు మహద్దరు
జమీందారుగారు పోటీలేకనే యెన్నుకొనబడిరి. వీరు ఈవా
డులోని కవులముఖుల పురాభిమానులు పూర్తిగా గలవా
రును ప్రాముఖ్యమున జమీందారులును ఆయియున్నాడు.

తూర్పు పేటరామచంద్రరావుపేట వాడుకు కది సంవత్సర
ములనుండి యిక్కడ స్వామివాదిగానున్న బుద్ధిరాజు శి
బిప్రసాదగారును ధన్యుగ్రేసు ప్రిదేవ ఆయిన పోకల గోవింద
రావుగారును బి. యే. బి. యల్ గారును ప్రముఖులైరి.
గోవిందరావు నాయుడుగా రిపురమునకు శ్రాత్తగా వచ్చినవా
రయినప్పటికి స్వామివాదులలో ప్రాముఖ్యము యుండి
యీపురజనులలో విశేష కరణమును కలిగియుకొనిరి. ఈవారు

ఎన్నికలలో నాయుడుగారే జయమునొందిరి. వీరికంత అనుభ
వములేక పోయినను బాధ్యతహింపి పనిచేయుదురుకు నచ్చు
కము గలవగుది వీరును జన్మింపబోయిరి వారు; బ్రాహ్మజేత
కోద్యమమునకు జేనుకొని జయమునొందిరిని ప్రకటిగలరు.

ఇదివరలో కవునిలకుగా నుండుచుండిన పెద్దాడ సాం
బశిరావుగారును సోమంది శివరామయ్యగారును తిరిగి
యెన్నుకొనబడిరి. వీరును ఇంతకాలమునుండి కవునిలలో
నుండి చేసినపని కొద్ది ఎన్నిక సమయములలో పోట్లకదకు
కలుకుతు పెట్టుటయేగాక కవునిలలో నున్నప్పుడు కూడ
వారిజేయరుముట అవసరము. పెద్దాడ సాంబశిరావు గారి
ట్లు అప్పడప్పుడు శ్రధమములలో చేయుచుండిరి గాని యిట్టి
వలకారణాంతరములచేత మానలేదు. వీరిద్దరుకూడ కృష్ణుల కద
వికి ఆశించువారయి యున్నందున వీరికెక్కువబాధ్యత గలదని
నేత ప్రాయసక్తిగలరే. —శ్యామినికల్.

అమృత లూరు.

కాలమునము.

అమృతలూరు, అక్టోబరు 12:— ముహూర్తమునందును
నుండియు వస్త్రములు కురియుచున్నది. ముగిసి వైరము మెట్ట
వైరముగూడ చక్కగ నున్నది. మెట్ట ప్రదేశములు పచ్చికచే
నలంకరింకలచి కనువుల కాహారము నిచ్చుచున్నది.

బాలభట్టోద్యమము.

మా గ్రామ యువకులు యువకుల కొమారు, గుంటూరు
బాల భట్టోపాధ్యాయ శిష్యుల స్థాపించుచుండు బాలభట్టో
పాధ్యాయులుగ తిరిగి పొంది వచ్చి ఈ నెల 8 క తేదీన
మా గ్రామమున వారి కేళ్యములలో కనుపంకువుల నున్న
శివాల యువరణమును 20 మంది సంస్కృత కళాశాల
విద్యార్థులచే బాలభట్టోద్యమ మేర్పరచి శిక్షప్రారంభించిరి.
తత్సమయమున గ్రామ ప్రముఖు లనేమియు వచ్చిరి. అందులకు
నొక బాలభట్టోపాధ్యాయునిచే ప్రభావంబుగ బాలభట్ట
ధర్మములు, బాలభట్టోద్యమకర్తలగుర్చి ముచ్చటించుటెను.

తాలూకాబోధ్య యెన్నికలు.

మా ఇంటూరు ఫిర్కా యెన్నికలు గత ఏప్రిలునందు
దొకసారి జరిగినవి. ఆయెన్నికలలో మా గ్రామవాస్తవ్యులును,
సంస్కృత పాండిత్యము గలవారును, సవినోద్యమములకుఁ
జేయుత నొసగువారును, మా గ్రామ సంస్కృత కళాశాల
స్థాపకులలో ముఖ్యులైన శ్రాత్తపల్లి నరహరి గారిని ఇం
టూరు వాస్తవ్యులను శ్రమంతులును ఆయిన కాటగడ్డ
బాపయ్య గారిని పోటీపడి బాపయ్యగారికి యెక్కువనోట్లు
వచ్చినవి. ఆయెన్నికలలో అన్యాయము జరిగినదని యెన్ని
కలు రద్దుపరచి తిరిగి యెన్నికలు నలంబున 8-వ తేదీకి మార్చి.
మరల వీరిద్దరికీ పోటీపడినది. ఎన్నికలు సమాపించుచున్నవి.
మా ఫిర్కావారు తెల్లన చేతనేవానికలు నెక్కుకొని కృతకృ
తుల లగుదురుగాక.

బాలికా పాఠశాల.

మా గ్రామమున గరిమైన బాలికా పాఠశాల లేక
పోవుటచే మా గ్రామవారులు 8-30 మంది చురకములు చేసి
నొకమహాజనుల ప్రత్యేకముగా హిజాములు 100 సంకక
ములుచేసి మరొక మహాజనుల తాలూకాబోధ్యవారికి పంపిరి.
బోధ్యవారు ఉపాధ్యాయులమరి కృషిజేయుగా దిరుగువారి
మాటలు పాటింపక విద్యార్థ్యకరము గుర్రెడిగి త్వరలో
పాఠశాల స్థాపింప గోరుచున్నాము—ఒక లేఖకుడు.

నెల్లూరు సుగుణవిలాస సభవారు

ఈనెల 17-వ తేదీ శుక్రవారం రాత్రి నెల్లూరు
పురమందిరమున చిత్రసమీపనాటకమును
ప్రదర్శించురు. (1828)

శ్రీకృష్ణ భారతము.

కవిరాజు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి కాశ్రమిగారిచే మూలా
నుసారముగా ములభ్యతైచిని రచించబడినది. ఇందు నన్నయముల
భారతమున లేని కథ తెన్ను కలవు.

- 1 వ సంపుటము (అదినభావర్యములు) వెల రు 3-0-0
 - 2 వ సంపుటము (అరణ్యపర్వము) 8-0-0
 - 3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 3-0-0
- పోస్టేజీ కొనువారే భరింపవలెను. వైపుప్రకములు రా
యల్ మైజు స్టాంపు కాగితము కాలికోలేదు.
వలయువారు:—మేనేజరు, కలాపల్లి క్రస్తు,
(1511) రాజమ శ్రీ అని ప్రాయసలెను

నిడదవోలు.

అన్నదానము.

నిడదవోలు, అక్టోబరు 12:- నిడదవోలులోని కుక్కల...

నిడదవోలు, అక్టోబరు 12:- నిడదవోలులోని కుక్కల...

కంట్రీలోని విచారణ.

నిడదవోలు, అక్టోబరు 12:- నిడదవోలులోని కుక్కల...

రెండు స్త్రీలు.

నిడదవోలు, రెండు స్త్రీలు, కంట్రీలోని విచారణ...

మరియు.

నిడదవోలు, రెండు స్త్రీలు, కంట్రీలోని విచారణ...

ఇతర గణాంకాలు.

నిడదవోలు, రెండు స్త్రీలు, కంట్రీలోని విచారణ...

నిడదవోలు, రెండు స్త్రీలు, కంట్రీలోని విచారణ...

నిడదవోలు, రెండు స్త్రీలు, కంట్రీలోని విచారణ...

నిడదవోలు, రెండు స్త్రీలు, కంట్రీలోని విచారణ...

నిడదవోలు, రెండు స్త్రీలు, కంట్రీలోని విచారణ...

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'పొంగి పోయినా' and 'పచ్చిపప్పు'.

మలయ చందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మౌఖికము.

కర్మము లేదు. విధిగా లేదు. పనిలేదు...

(1251) గంధర్వశాస్త్రం, రాజమండ్రి

1761] టసూర్ పట్టుకోట్లు

దీనివల 1-కి 7-0-0 రూ॥లు మాత్రమే.

ప్రపంచమునందలి మహాశక్తికి వస్త్రాధారములే...

చిరునామ: కొత్తూరు పట్టుకోట్ల వ్యాపారులు,

272 మిల్లీమీటర్లు, మిల్లీమీటర్లు పొడవు, మద్రాసు.

వాలంటీరు సిగరెట్లను

మాత్రమే వాడుదు

బజార్లో యున్నట్టి రకము లన్నిటికంటె మెక్కిలి

మేలైనది. 6000 సిగరెట్లు (పది, పదిగా పొట్టులు...

3000 సిగరెట్లు (అరవేల పొట్టులు...

పెద్ద కంపెనీలకు, వ్యాపారస్థులకు కమిషన్ ధారా...

పి. ఆర్. కిట్టి లింగుకో, తంజావూరు.

ప్రకటన

మన మహావాక్యము శాస్త్రంపై వెంకటరత్న కవి...

1 శ్రీమతి మాధవమ్మ (నాటకము) 2 భుజి...

ఈ విషయమై వివరములు తెలిసికొన గోరువాడు...

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము, కంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు.

కీర్తికేసులైన శ్రీదేవగుప్త సన్యాసి

రాజకవి రాజగ్రంథములు.

1. ఆంధ్ర భగవద్గీతాశాస్త్రము తన్మాహాత్మ్యము...

2. మిరాబాయి చరిత్రము లేక మారిపత్తి సుధా...

3. నాటిమణి-శ్రీనాథి కవిరత్నావళి, బాలికా పాఠ...

మేనేజరు:- కవి రాజ గ్రంథమాల.

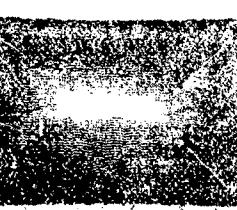
వోడవరము, విశాఖపట్టణము జిల్లా.

గారి హాం బి:- ఇది శ్రీధర్మశాస్త్రము మన నాటకము...

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశ్వాదమైన గాలి తలగడలు.

పిల్లలకుండు శాస్త్రముయొక్క మరలను తీసికొని...

చివరకు మిక్కిలి నాశ్చర్యము...

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రయాణికులకును మిగుల...

(536) చిరునామ:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

నెం. 8, వెంకటేశ్వర స్త్రీపేట, సామాన్య కలెక్టరేట్, మద్రాసు.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the senses of hearing temporarily...

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation...

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness...

Natural Actina Treatment.

సాశ్వత వేంకటాచలవర్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. అక్షిణినిగూడకము:- అక్షిణినిగూడకము...

2. శ్రీనివాస తెలుగు:- శ్రీనివాస తెలుగు...

3. శ్రీనివాస రాజకవి:- శ్రీనివాస రాజకవి...

4. మహాభారతము:- మహాభారతము...

5. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

6. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

7. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

8. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

9. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

10. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

11. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

12. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

13. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

14. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

15. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

16. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

17. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

18. శాస్త్రము:- శాస్త్రము...

